

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDÄN

UR INNEHÅLLET:

PRINS WILHELM SKILDRAR
I EN LÄNGRE, ILLUSTRERAD
ARTIKEL FRÅN MAINAU, SAGO-
ÖN VID BODENSJÖN, DÄR VÅR
DROTTNING NU VISTAS OCH
SOM HAR SVENSKA MINNEN
ÅRADE SEN 30-ÅRIGA
KRIGETS DAGAR.

*Hemma hos vår nya jord-
bruksminister på hans
gods Anhammar.*

MED KRONPRINSEN FRÅN
HAPARANDA TILL TOMELILLA.

AMERIKANSKAN.
JUBILEUMSARTIKEL
av ANNA LENA ELGSTRÖM

Drottning
VICTORIA
på Mainau

*Efter i dagarna
tager ögonblicksbild.*

K R Ö N I K A

FRUNTIMMERSVECKAN ÄR ÖVER och herrveckorna ha tagit vid igen. Ska' vi få bättre väder för det? Knappast troligt, eftersom bra väder ju är ett så mångtydigt begrepp. Riktigt tillfredsställande blir det inte förrän man kan göra väder med maskin och beställa det hos luftmakarn på samma gång man köper metmask till lördan.

I alla fall få vi vara tacksamma för de härliga dagar som varit. De enda som bestämt inte kunde med den starka värmen voro fångarna på Skansen som flämtade i de heta burar där de avtjänat sitt livstids straff för brott som de aldrig begått. Men ändå få de ingen advokat som med dramatiska gester och koketta blickar åt galleriet kan åta sig deras sak. Om jag vore som hr Behm skulle jag i alla fall fundera på om man inte kunde förfara på samma sätt som de stora restauratörerna vilka emellanåt skicka bort sina palmer från de rökiga kafeerna för att låta dem andas ut i ett växthus mera sund atmosfär. Låt Skansens djur få semester! Köp eller hållre få till skänks en ö långt ut i skärgården och släpp dit renar, elgar, hjortar, visenter, låt dem njuta friheten under några härliga veckor och man kommer inte så ofta att bakom gallren se dessa halv döda tynande exemplar som nu kunna skära en i hjärtat. Behm skall förmodligen svara att till ett sådant semesterhem för djuren fordras en så viktig sak som pengar. Och det har han alldeles rätt i. Museet är ju inte i den lyckliga belägenhet som Artur Hazelius vilken hade en omätligt rik fond på flera hundra miljoner att ösa ur när han började sin verksamhet.

En som tycks ha mera pengar än han behöver är kassaförvaltaren för insamlingsfonden åt Sme'-Emil. Stämningen synes vara något annorlunda nu än för några månader sedan när advokat Hugo Lindberg ville ha Sme'-Emil inrangerad bland våra nationalhelgon och professor Albert inbjöd honom till kaffekask i Svenska Akademien. De genanta kopparslagare som nu inställt sig ovanpå yran

göra att man inte vill vara hårdhärtad nog och lägga lök på laxen men nog vore det innerligt tillfredsställande om folk i allmänhet ålade sig någon försiktighet innan de nästa gång började kliva i Engelbrekt Engelbrekts-sons något svärgådda fotspår.

Det finns dock en möjlighet att låta Sme'-Emils slagfärdighet komma fullt till sin rätt. Gör honom till boxare och han kan ha alla de utsikter att bli en nationalhjärte som ett utslaget slaktaröga inte riktigt lyckades rendera honom. Jag ser i referatet över hans kollega Sme'-Dempseys ärorika smocka hur en tidning hänfört prisar "mandråparens ursinniga tigerrusher". Mandråpare! Jo jag tackar jag, sån hederstitel kan komma det att vattnas i mund på en enkel marknadsfighter.

Men idrottsjyckarna ha sitt språk för sig. Jag ser det värdesättas som "alldeles ypperligt" att en svensk lyckats bli n:r 8 i en stor internationell tävlan. När belåtenheten är så strålande över att man kunnat få bara sju stycken före sig förefaller det som om vi skulle ha utsikt till ännu många glädjeämnen för lång tid framåt och många vackra glosor både på svenska och utrikiska. Det senare är oss inte förmenat eftersom vi inte som i Italien ha en diktator som förbjuder främmande ord i det vackra italienska språket. Jag läste häromdagen en politikusk som i sin av visdom jäsande artikel använde 22 utländska glosor på sammanlagt 37 rader. Där fanns både idiosynkrasi och ultimativ och captivera och andra ryligheter som klädde lika bra som vårtor på en kvinnohand. Kunde vi inte få låna Mussolini för ett par månader?

Vid nyss omtalade Dempseys match påstods enligt ett telegram 50,000 kvinnor ha varit närvarande. Uppgiften erinrar om det gamla uttrycket "ljuga som en telegrambyrå". Men att kvinnans intresse för sporten är stort förnekas inte och ibland kan hon t. o. m. spela sina manliga motståndare oväntade spratt. Herrarna äro dock mera tränade i den vägen

och som exempel kan anföras följande lilla händelse:

Det hölls en gång en speciell kvinnofest med främsta syfte att hylla hedersgästen, ett av våra stora kvinnonamn. Det var en ung dam som före festen som hon skulle gå med på resonerade om den med sin bror, en ung och pigg löjtnant, som var väldigt nyfiken på hur det egentligen går till vid en så'n där damtillställning.

Ja det får du aldrig veta! genmälde systemen en smula överlägset.

Säger du det? sa' den unge Martissonen med en glimt i ögat. Men så talades det inte mer om den saken. Systemen gick på festen, man bänkade sig vid supén och serveringen hade pågått en stund då en av uppässarna råskade snava och föll huvudstupa mot den unga damen. Och egendomligt nog råskade han samtidigt få ena handen så att den tog henne om hakan. Förgrymmad tittade hon upp för att ge den närgångna kyparen ett bestraffande ögonkast. Men det blev inget av med det ty när hon såg dit vad fick hon se? Jo sin egen bror löjtnanten skrudad som kypare och med servietten under armen.

Men sådana maskerader håller man förstas inte den här tiden på året, det är knappt nog att man får folk att stänga in sig på revyerna.

Det är revyer och dansbanor och andra dylika nöjen som orsaka att ungdomen är så förvildad, hör man sedlighetsivrarna klaga. Visst slå de över men nog ser man emellanåt fall som tyckas vara belägg för deras påståenden. En Stockholmsfamilj engagerade nyligen en tjänsteflicka, en ungdom på 15, 16 årar. Hon kom tillsammans med sin utrustning. Den var inte imponerande genom sin storlek men desto mer genom sin utsökta elegans: två par silkesstrumpor och två par lackskor — voilà tout, som vi skulle ha sagt om inte Mussolini varit.

Men vad skall man också säga om en tid då t. o. m. Liljeholmsbron är ur gängorna.

CELESTIN.

Ståtlig kvinnogärning hedras.

ETT MÄRKLIGT JUBILEUM har firats den 28 juli i Stockholm då S. Gumælius annonsbyrå högtidlighållit minnet av att det är ett halvsekel sedan Sofia Gumælius i ett par anspråkslösa rum belägna i tr. upp i Hotell Prins Oscar vid Myntgatan i Gamla staden öppnade en annonsbyrå som sedermera tack vare en utomordentligt skicklig och energisk skötsel utvecklats sig till den jätteaffär den i våra dagar är. Idun har förut vid flera tillfällen haft nöjet lämna utförliga skildringar av den kvin-

Sofia Gumælius annonsbyrå fyller 50 år och halvårsjubileet, högtidlighålles.

nogärning som med så stor framgång bedrivits av Sofia Gumælius och bringar härmed sin hjärtliga lyckönskan för det briljanta sätt varpå hennes efterträdare föra hennes runor med den äran.

Bilderna visa överst t. v. Sofia Gumælius fotografi från 1914. Nedanför kapten Ernst Grafström, nuv. verkställande direktören. T. h. den palatsliknande byggnad Fredsgatan 10 dit firman i dagarna flyttat sin verksamhet.

Både kameran och filmen bör vara av märket

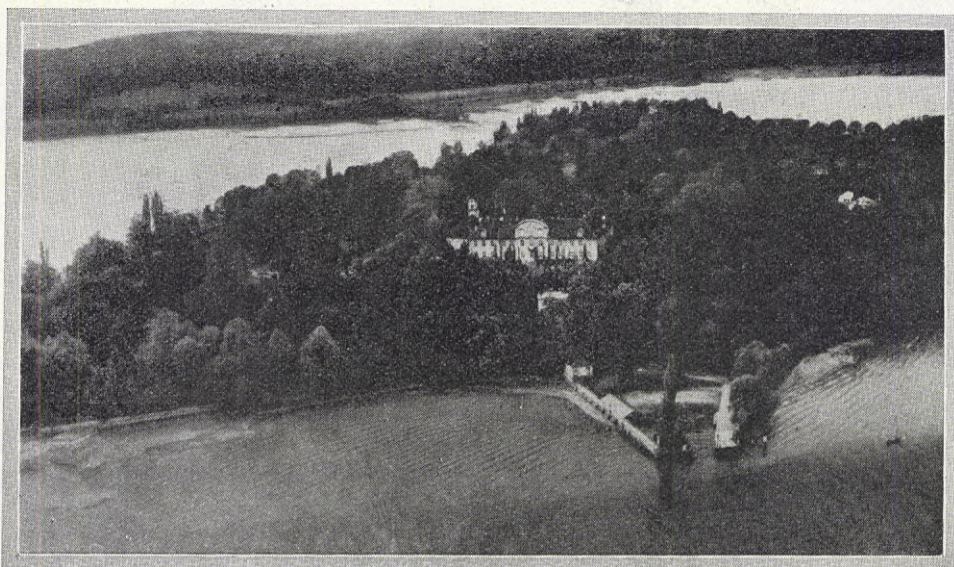
KODAK
EASTMAN KODAK COMP.

Alla fotografiska artiklar, framkallning & kopiering genom
HASSELBLADS FOTOGR. A.-B.
Göteborg - Malmö - Stockholm

EN SAGOÖ MED SVENSKT INSLAG

PRINS WILHELM BESKRIVER MAINAU DEN UNDERBARA TRAKT I BODENSJÖN DÄR DROTTNING VICTORIA NU SÖKER ÅTERVINNA SINA KRAFTER.

SOM EN LÅNGsträckt opal ligger Bodensjöns vida spegel. Den skiftar i alla möjliga schatteringar, från koboltblått till mjölkvitt, från en akvamarins genomskinliga klarhet till stjärnsafirens milda grå. De lätta sommarskyarna sväva högt över vattnet och deras reflekterade ljus målar ytan i läckraste pastellfärger. Än är det ett träsigt cirrusmoln med fransade kanter, som stryker förbi och skänker något av sin egen silvriga luftighet åt duken, än ett bulligt, uppblåst comulus vars hotfullt upptornade massa förefaller dräktigt av uppfriskande regnskurar. Då kan det komma liksom en ton

"Likt en skön galeja färdig för seglats." Ön Mainau sedd från flygmaskin.

av gammal patinerad koppar och nött guld över vattnet innan det ögonblicket därpå knottrar sig som gåshud under en fräsande vindil, mörknar och förvandlas till en raggig flossamatta med vit-skummiga ränder. Båtarna söka sig under läland och fiskarena få brått att nå hamn, ty Bodensjön är inte att leka med när den tar humör. Den har något av vår egen Vätters nyckfulla lynne, den kan brusa upp i vredesmod innan man vet ordet av men lika hastigt lägga sig till ro igen och fånga soldagrarna alldeles som om ingenting hänt. Stränderna med sina pittoreska byar och kyrkor stå åter på huvudet där nere i opalen medan de fjärran Alpernas vitpuvrade toppar rama in bilden liksom en rad vassa rovdjurständer. Och ror man ut en sådan stilla kväll och lutar sig över relingen kan man blicka ner i de genomskinliga djupen där fiskstimmen plöja små glänsande fåror medan vesperklockorna från stranden sända spröda toner ut över vidderna. Från alla håll komma de och till slut tycker man att de också darra genom själva vattnet som en hälsning från något sjunket, legendospunnet Vineta. Varför skulle inte en insjö också kunna ha sin sagostad? Säkert är att många myter knutits kring Bodensjön, ty trakten omkring är gammal kulturbygd där Söderns och Nordens intressen ofta korsat sina klingor. Själve kejsar Tiberius lär en gång ha hissat sitt purpurgel på dess krusiga vågor.

Lik en skön galeja, färdig för lustsegelats, ligger ön Mainau i vattendragets västligaste del och rycker i sin smäckra förtöjning. Det är en lång, smal järnbro som ännu binder henne vid fastlandet men eljest tycks hon vara fullt segelklar. De gröna, pösande klutarna äro dungar av lummiga lövträd och ser man närmare efter är hela riggen full av rosor och murgröna alldeles som om hon pyntats för en färd till Cythere. Vågorna plaska längs sidorna där sirliga hängpilar bugande sträcka sitt fina bladverk över relingen, däckat är en saftigt grön gräsmatta insprängd med högsommarens tusende ängsblomster över vilken fingrusade

På omslaget ses en fotografi av vår drottning som den 7 aug. firar sin 65-årsdag på Mainau, där hennes son under sitt besök tagit fotografiet. Med mäterlig pensel målar prinsen här öns skönhet och skildrar ett historiskt minne från 30-åriga krigets dagar.

gångar slingra alldeles som grova trossar dem man ännu inte hunnit skjuta upp i rediga bukter. Och högst uppe på det resliga akterkastellet ligger kajutan: ett förnämt, dubbelflyglat 1700-talsslott med brutet tegeltak och en spetstornad kyrka alldeles intill. Det står på resterna av ett gammalt ruggigt medeltidsfäste innanför en krans av gråa murar med bastioner och stympade traverser, nästan dolda under all yppig grönska. Det är som om de skändes att visa sina ärriga anleten när naturen runt omkring bara är ett enda stort, vänligt leende.

Liksom de flesta ärevärdiga slott har också Mainau sin forntid begravd i sagans poetiska skimmer. Innan det 1272 förvärvades av Tyska Riddarorden vet man faktiskt mycket litet om dess historia. Men från detta årtal kan man följa dess skiftande öden ända fram till våra dagar, komtur efter komtur, ägare efter ägare. En bidragande orsak härtill är givetvis att det förblev under ordens domvärjo ända tills denna år 1805 upplöstes. Att ett gods ej byter ägare under en obruten tidsrymd av 533 år hör helt visst till undantagen, därför har man också kunnat erhålla en så fullständig bild av dess utveckling tack vare den mängd handlingar, som ännu finnas uppbevarade från det rikhaltiga ordensarkivet.

Det är emellertid två episoder som för oss svenskar äro av ett alldeles särskilt intresse.

Den första utspelades en kall februaridag 1647, närmare bestämt den 12:e på morgonen. När den dåvarande komturen, Johann Wernher Hundbisz von Waltrams, som i sin vapensköld bl. a. förde tre skälrande hundar, blickade ut från sina fasta

tinnar såg han en liten armada om 17 bevärade fartyg för fulla segel komma från den mitt emot på fastlandet liggande staden Meersburg med kurs rakt på sin ö. Han visste att svenskarna kvällen förut brandskattat där borta och han hade blivit varnad för ett överfall redan långt förut. Men alla hans hänvänder till orden om hjälp och förstärkt garnison hade förklingat ohörda, de höga herrarna hade andra och viktigare saker att tänka på än en liten isolerad ö i Bodensjön. Fästningsverken hade fått förfalla, besättningen var otillräcklig och led dessutom brist på ammunition. Icke desto mindre

beslöt Hundbisz, som var en karsk och orädd Tyskridhare, att med den fåtaliga styrka som stod honom till buds upptaga kampen och bjuda fienden svärdsudden. När därför anfallet under fältherren Karl Gustav Wrangels eget kommando började gävo borgens kanoner svar på tal med det ena glatta laget efter det andra. Mot svenskarnas större krigsvana och gedignare utrustning kunde de dock föga uträtta. På en punkt, belägen strax nedanför och i sydostlig riktning från slotet där några skansar uppkastats, vilka ännu idag benämnas Schwedenschänzle, landsteg Wrangel med besättningen från tio fartyg och hade snart satt sig fast i den kringliggande terrängen. Försvararna drogo sig innanför den inre befästningsgördeln varefter borgen cernerades och en regelrätt belägring vidtog.

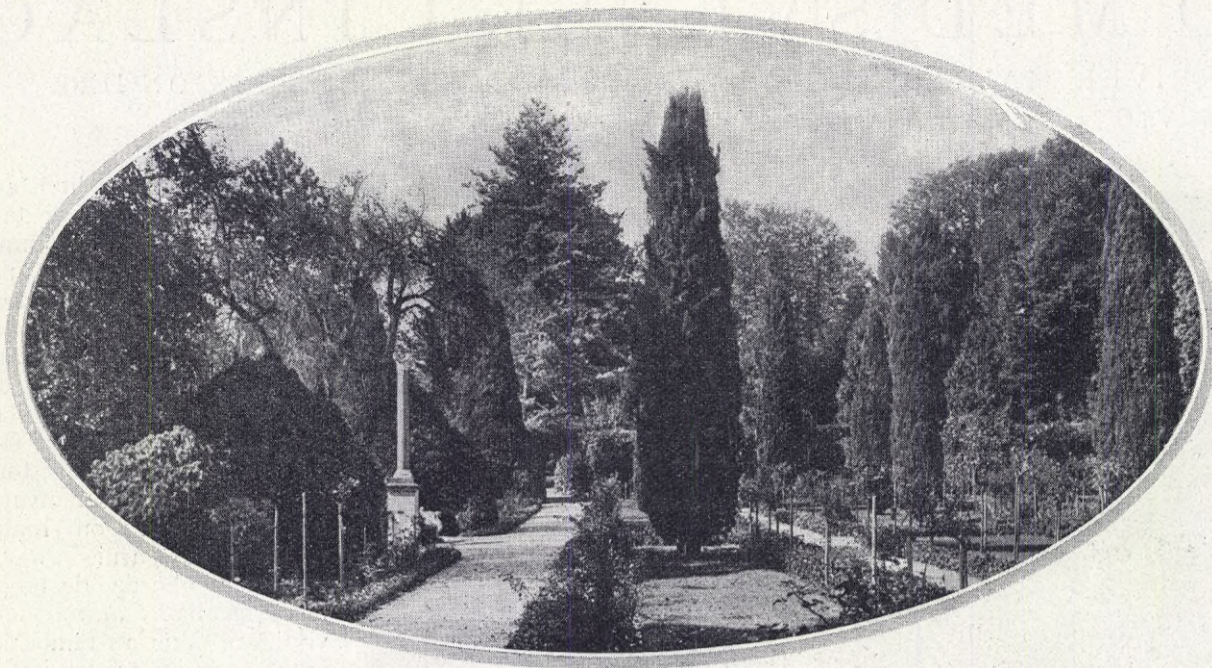
Enligt uppgift skulle svenskarna så skickligt ha placerat sitt artilleri, att det omöjligt kunde nås från fästet medan detta däremot gång på gång hemsöktes av stenar och brandgranater från några mörsare och andra lättare stycken, som släpats upp från fartygen. Komturen led allvarsamma förluster under det fienden inte förlorade en enda man. Förgäves hade han uppådat traktens befolkning att delta i försvaret, endast två bönder infunno sig och togo till flykten så snart det började smälla. Hans lilla styrka var så fåtalig, att all tanke på avlösning av vaktmanskapet på vallar och vid pjäserna var utesluten. Modlösa och utmattade sjönko männen ned efter att tappert ha slagits oavbrutet i 24 timmar, det hjälpte inte ens att han med dolkspetsen kittlade dem mellan revbenen för att åter få dem på fötter. Sedan svenskarna dessutom dragit till sig bortåt 500 mans förstärkning blev situationen fullkomligt hopplös. Den 13:e på eftermiddagen kapitulerade Hundbisz inför övermakten på följande villkor.

1. Mainau med alla förråd av vapen, ammunition och proviant tillfaller utan inskränkning segrarna.

2. Komturen, dennes närmaste man jämte

Som nya blir skodonen
putsade med Ahlgrens
NOBLESS

"Där trivas och frodas alla möjliga trädslag och buskar." Bild från rosenträdgården.

tjänare beviljas fritt avtåg med tillstånd att medföra personlig egendom. De eskorteras till det närbelägna Konstanz. Även den överlevande besättningen får fritt avtåga samt därvid medtaga personliga tillhörigheter jämte sidogevär.

3. Samtliga på godset anställda behålla sina platser.

På ett för svenskarna föga hedrande sätt bröts emellertid överenskommelsen så tillvida, att en stor del av besättningen stacks in i segrarnes led, en åtgärd varöver Hundbisz med rätta bittert fast utan framgång beklagade sig.

Från de kejsarligas sida gjordes upprepade försök att återtaga ön, men de strandade alla tack vare svenskarnas påpasslighet. Som kommandant utnämndes en viss major Martin Balhorn, som tycks ha fört ett ganska strängt regemente men som också samtidigt iståndsatte befästningarna så att de kunde motstå överlägsna angrepp.

Och sålunda hände det sig att stormaktstidens tvärskurna stövlar, förfärdigade av slitstarkt svenskt läder, kommo att trampa på bastioner och i löggravar där fordom komturens knektar hållit vakt. I de gamla salarna och praktgemaken klirrade svenska värjor medan man talades vid på god östgötska eller det värmländske tungomål. Och säkerligen ha många lustiga visor ljudit genom källarvalven när man proberade Hundbisz's efterlämnade vin, mognat på platsen och lagrat i bukiga fat. På den tiden tog man för sig vad man behövde och levde gladeliga så länge det fanns något i tunna eller påse. Mer än en bondpojke från Småland har här helt visst spelat herreman med de dyrgripar han till äventyrs kunnat roffa åt sig efter intagandet, pressat saften ur druvorna och sorglöst kysst mången rödkindad Gretchen på hennes ej alltför motsträviga mun.

I mer än två och ett halvt år vajade de svenska färgerna från Mainaus torn. Först efter Wästfaliska freden, närmare bestämt den 30: de september 1649, återlämnades slottet frivilligt och Balhorn drog sina färde under övliga hedersbevisningar.

Den andra händelsen i öns historia, som för oss här hemma äger ett särskilt intresse, inträffade långt senare och är av betydligt fredligare art. Det var då den gamla komturförläningen som efter en tid av förfall hastigt skiftat ägare alltsedan Tyska Riddarordens upplösning, slutligen inköptes 1853 av den dåvarande storhertigen av Baden, vår nuvarande drottningens fader. Under hans och storhertiginnans hägn gick nu Mainau en lugn och blomstrande framtid till mötes. Det var deras personliga insats och aldrig svikande intresse för stället som förvandlade den trädlösa, av åkerfält i huvudsak betäckta ön, till vad den nu är: en av Sydtysklands allra vackraste park- och trädgårdsanläggningar. Arkitekter, konstnärer jämte de skickligaste trädgårdsmästare införskrevos. Vägar anlades, sällsynta träd planterades, fälten blevo saftiga ängar

"En rad palmer övervintra under bar himmel." En av Fenixpalmerna i slottsträdgården.

eller ansade gräsmattor varjämte den ena blomstersängen efter den andra började sända sina vällukter ut över parken. Allt vad planter heter tycktes trivas här, lummighet och grönska formligen sprutade ur den feta myllan, det blida fuktiga sjöklimatet gjorde väl också sitt till. Under kärleksfullt överinseende av de nya ägarna, vilket bl. a. tagit sig uttryck i uppförande av en mängd minnesmärken och årtalsförsedda stenar på de platser, där de särskilt älskade att stanna eller beundra utsikten, blev ön snart till ett sannskyldigt grönskande paradiset. Ryktet om dess nya skönhet spred sig snabbt och från alla håll strömmade främlingar till för att taga undret i betraktande. För varje år ökades antalet, Mainau fick en stjärna i Baedeker och är i våra dagar en flitigt besökt sevärdhet, vars rykte kan mäta sig med några av de allra bästa anläggningarna vid de italienska sjöarna.

En kort rundvandring genom parken bjuder på den ena överraskningen efter den andra, ty där trivas och frodas alla möjliga trädslag och buskar som man eljest inte finner på denna sidan Alperna, ja, knappast någon annan stans i Europa. Till och med en rad palmer övervintra under bar himmel. Förutom våra vanliga lövträd samt de för Sydtyskland mera utmärkande arterna såsom äkta kastanje, valnöt, bok och mullbärsträd, finner man en samling bestående av de mest olikartade barrträd och andra lummigare jättar. Utrymmet tillåter inte att ens tillnärmelsevis nämna alla, här anförs därför blott några namn, tagna godtyckligt ur högen.

Huvudet högre än de andra reser sig den smalt pyramidformiga Wellingtonia Gigantea från Californien, mörk och imponerande, kraftig och konungslig. Intill står en tätvuxen Tuja påminnande om våra egna spjutformiga enar och därbredvid ett helt bestånd av olika granar från Kaukasus och Grekland. Den senare har ljusa toppar, det ser ut som om hela trädet dröp av grön färg. Litet längre bort susa jättedredrar från Himalaya och Libanon; när brisen far genom de silvergrå grenarna är det bergens egen röst som talar, än starkt och mäktigt, än veckt och gammaltestamentligt med bibliskt enkla ord om under och helbrägdagörelser. Få steg därifrån växer kanske en klunga Cryptomeria Japonica Elegans med fina, sirliga barr, bildande ett litet kokett japaneseri tillsammans med en roströd lönn från samma land. Och vid nästa vägkrök stannar man häpen och en smula kuslig till mods framför en rad Araucaria Imbricata. Detta underliga träd, hämtat från Chiles högplatåer där indianerna använda frukten till brödberedning, gör nämligen intryck av att höra hemma i en förgången tid. Grenarna äro fantastiskt vridna och likna en klunga grönfjälliga ormar, som hakat sig fast med stjärtarna kring stammen. Man har känslan av att en Dinosaurius eller något annat antediluvianskt djur skulle trivas förträffligt i deras sparsamma skugga. Men den makabra stämningen försvinner snabbt när man ögonblicket därpå står framför en skyhögt sil-

**EKSTRÖMS
JÄSTMJÖL**

ALLA SOM BAKA HEMMA
inse värdet av Ekströms Jästmjöl. Ju bättre brödet har jäst i ugnen, desto bättre, mera välsmakande och lättmjält blir det. Använd därför alltid Ekströms Jästmjöl.
— Cream-Phosphatpulvret med den underbara jäskraften.

verpoppel med blanka, runda blad likt nötta specieriksdalrar från något främmande lands okända myntväsende, sida om sida med vår egen doftande lind i vars krona humlor och bin surra och får den att spela med spröda orgeltoner. Fortsätter man genom allén utför slutfningen till de saftiga ängarna kan det hända att man möter hela godsets besättning av feta, glänsande och högmjolkande kor på väg till beteshagarna. Ty här finns också en rationellt skött lant-hushållning med loge och ladugård och allt annat, som doftar och som kommer jorden till godo.

En av de vackraste platserna är rosen-gården, belägen alldeles intill slottet och på dettas sydsida. Här ha skickliga träd-gårdsmästarhänder framtrullat en orgie av färg och doft. I långa rader mellan tuktade murgrönsbårder blommar de skära, yppiga Etoile de Hollande eller de större och lju-sare Mrs Henry Bowles. Med jämna mel-lanrum spruta stamrosorna ut sin prunkande prakt. Här står Jeanne d'Arc med en rikedom av bleka småbollar, där Mrs We-myss Quin och Souvenir de Claudine Per-net med gula, välformade kalkar som var för sig äro ett poem, spridande en doft av söt mandel och nyskattad honung. Så kommer kanske en beigefärgad Richardson och en storvuxen M:me Berard med nå-got av en solnedgångs mjuka pastellfärg i klasarna. Eller är det en Arabella där bla-den rodna som en finhyllt ung flicka. Lit-et längre bort hänger Gruss aus Teplitz likt bloddroppar på grenarna och strax bredvid böjer Frau Druschki sitt huvud under tyngden av de knytnävsstora, lilje-vita blomstren. Över muren hålla olik-färgade Ramblers en kaskad av rött och rosa och litet i skymundan, i ett hörn, har en väldig American Pillar spänt upp sitt vida praktparasoll vars spröt, översållade med den enkla, nyponaktiga blomman, nå ända ned på marken. Här och var stiger en cypress' mörka och allvarliga siluett mot den blå himlen, ytterligare förstärkande det intensiva intrycket av sydlandsk färgglädje och en yppighet, som flödar över alla bräd-dar.

Låter man från terrassen ovanför, där fuchsiorna nå dubbel manshöjd, orangerna gulna, magnolian frodas och en lummig blodboks rika bladverk läckert skiftar i rostigt gyllenbruna toner, blicken glida förbi

"Ett förnämnt dubbelflyglat 1700-talsslott med brutet tegeltak och en spetstornad kyrka alldeles intill."

"Detta underliga träd". Araucaria i slottsträdgården.

"... sirliga hängpilar bugande sträcka sitt fina bladverk över relingen."

rosengårdens många under möter den först en byst av den folkkäre gamle storhertigen. God, vänsäll och med ett besjäl uttryck i de ädla dragen ser han mot sitt slott och sina händer verk. Ännu i denna dag svävar hans ande i ordets bästa bemärkelse över hela ön, ty dess härlighet har tillkommit allenast på hans bud och genom hans initiativ. Längre bort blommar just en vidgrenad lind, som planterats av hans älskade dotter och redan hunnit växa till ett stort träd där himmelens fåglar reda sina nästen, och därbortom lyser ett stycke av sjöns vattrade sidentäcke, evigt skiftande och i sig samlande den oändliga rymdens genomskinliga klarhet el-

ler skyarnas glidande växelspel av skuggor och ljus.

Sådant är Mainau, en riktig sagoö på sidan om den allmänna stråkvägen med traditioner fästa till varje sten, varje sak, varje levande växt. Ett verk av ett upplust furstepar som såg längre än till morgondagen och som här omedvetet skapade ett bestående monument över sig själva och över tysk företagsamhet. Ett stycke jordiskt paradiset, öppet för alla, där var och en efter sitt kynne får läsa i naturens uppslagna bok, tolka dess hemliga språk och njuta av den frid, som endast skönhet och sinnets lycka kan skänka.

Nu rullar ej mera ekot av Wrangels kanoner över sjön, det är längesedan de svenska färgerna blåste från någon skeppsmast inom synhåll för den grånade riddarborgen. Ändå talas där i dessa dagar svenska. Det är vår drottning, som under korta sommarmånader dragit in i sitt gamla fädernehem för att under dess mildare luftstreck söka den soliga värme av vilken hennes vacklande hälsa är så beroende. Måtte hon finna den och samtidigt i rikaste mått erfara, hur hennes tåliga kamp mot sjukdom och lidande följs med kärleksfulla förböner av sagoöns båda skapare från deras trygga plats bortom stjärnorna. Just på Mainau bör hon starkare än annorstädes förnimma trösten i denna eviga gemenskap mellan föräldrar och barn — en gemenskap, som går bortom tid och rum och som ännu består långt efter det människorna på sitt ofullkomliga sätt satt punkt efter ett fullbordat livsverk.

CAP
Pom-Pom

Yppersta kvalitetschoklad i
Palmery och Mjolk
i originalaskar å
1 krona (170 gr) • 50 öre (80 gr)

ÄR DEN LÅNGA KJOLEN I ANTÅGANDE?

EJA VORE VI DÄR; SÄGER NÅGON. MIN KJOL ÄR LAGOM, SÄGA ALLA DE ANDRA.

STOCKHOLM HAR I SOMMAR GÄSTATS av många representativa damer, dolfurstinnor och prinsessor av blodet, och alla ha de haft längre kjolar än vi. Vad betyder det annat än att de tongivande Parisfirmorna inte längre kreera klänningar med knä korta kjolar!

Nu finns det de som hålla före att aldrig Paris dekretat de där kjolarna som sluta vid och ovanför knäna. Landsorten, i detta fall vi Stockholmskor, ha själva kapat av dem i ängslan för att inte verka parisiska nog. Våra modehus — ha både grevinnan Hamilton på N. K. och fru Agnes Beijer på Sidenhuset framhållit flera gånger — ha aldrig velat sy dessa överdrivet korta kjolar, men kunden har oftast sagt ifrån att det vore modernt och då så...

Vi ha ställt frågan om den korta kjolens vara eller icke vara till några modeexperter och andra kända personer. Ha läsarinna själva kanhända något att tillägga?

Korta klockkjolar ute och långa klockkjolar inne är vad vi ha att vänta.

Hos Edman & Andersson profeterar direktisen för klädningsateljén om korta klockkjolar som vinterns mode, åtminstone för promenaddräktsens vidkommande. »Inte skulle vi ha något emot att få göra längre kjolar», säger hon, »men när inte publiken vill så. En princip frångå vi dock aldrig: vi göra kjolarna tre cm. nedom knäet om också kunden fått för sig att det är modernt med tvärtom.

Samma mening har direktiserna för våra övriga modehus och modeskolers klädningsateljéer. »Den korta kjolen är vacker och praktisk så länge den håller sig nedom knäet. Sen blir den ful och löjlig», säga de.

TVÅ FALL DÅ SMÅK OCH TAKT PÅBJUDA LÅNG KJOL.

Några sanningens ord yttrades nyligen av markis Claes Lagergren på Tyrnö då samtalet kom att röra sig om kvinnodräkten förr och nu.

»En dam må vara så kortkjolad hon behagar, om hon tycker att hon har nog vackra ben till det», sade markisen. »Det är hennes ensak. Men åtminstone två gånger i sitt liv anser jag att hon har skyldig-

En gång kämpade Idun för 10 cm. kjolen, d. v. s. släpkjolens avkortning med 10 cm. Nu har tiden kommit att plädera för promenadjolens förlängning så att den kommer 3 cm. nedom knäet.

het att anlägga lång kjol: när hon står brud och när hon följer sin mans eller annan anhörigs stoft till graven. Jag såg en ung änka gå i knä kort kjol efter sin mans kista och det var i mina ögon anstötligt. Och nog var den dräkt som bars av, exempelvis 70-talets brud vackrare och värdigare än den moderna brudklädningen, då den är i kortaste laget.»

Ja det är nog odisputabelt att ett alltför strängt skattande åt en moderiktning förtar en god del av poesien hos en brudklädning och att en utpräglat modern och kokett sorgdräkt vittnar om bristande känsla och smak.

Värre än hos turken!

Fru Annie Wallenberg, maka till envoyé Gustaf Wallenberg i Konstantinopel och på tillfällig visit i hemlandet, är inte smickrad av sina landsmaninnors klädkultur och sticker inte under stol med sin mening.

»I varje land finns väl alltid några som gå till överdrift i sin iver att vara moderna. T. o. m. i Paris uppträder väl en och annan liten dam av halv värld i kjol som tryter ovan knäet, men svenskornas sätt att slå över i det hänseendet går utan på allt vad jag sett både i Konstantinopel och Paris. I den förstnämnda staden, där jag är bosatt skulle det aldrig förekomma att de europeiska damerna eller de europeiserade turkinnorna skulle kläda sig så okvinnligt och så lite blygsamt som svenskan gör. Och varför gör hon det? Det enda hon vinner på det är att hon antingen blir utsatt för indignation eller löje.»

Räkna med perspektiv när Ni provar!

Grevinnan Margaretha von Schwestern den nystartade Märthaskolans direktis, ser med den sakkunniga yrkeskvinnas ögon på kjolproblemet:

»En fin dam vill inte ha kort kjol, men

det kan hända hon har det ändå. Det beror på att hon inte tänker sig för när hon provar. En klädning som går 3 cm. nedom knäskålen när man står stilla framför spegeln ter sig helt annorlunda när bärarinnan kommer ut på en rask promenad. Det behöver inte ens blåsa för att en kjol som hon trodde var halvlång skall flaxa upp och låta knäskålen och en bit till skymta. Hon hade också glömt att avståndet äro längre ute än inne.

Men hållen inom det måttligas gränser är den korta kjolen både vacker och alltför praktisk för att behöva frukta en medtävlare i den »fotfria». Till aftonbruk kan det däremot vara roligt att omväxla med en riktigt lång stilkäddning — bara man är riktigt säker på att kunna bära upp den. En dam med liten och spenslig figur är avgjort elegantare i en sådan tygrik dräkt än en storväxt.

Stockholmskan svarar för landsortens moral också.

En av Uplands slottsfruar, grevinnan Ebba Gyllenadler på Salnecke påpekar att det i första och sista hand är huvudstaden som är skuld till att de överdrifter allmogedöttrarna göra sig skyldiga till i toalettväg.

»Flickorna på landsbygden ha i allmänhet för korta kjolar, det är inte fråga om det», säger hon. »Det kanske varken gör till eller ifrån i avseende på deras moral, men det är inte vackert, det verkar gärna lika slampigt och hafsigt som ett shinglat hår som sedan inte kan bli ordentligt skött, gör. Men så länge stockholmskan, även stockholmskan av värld, exponerar sina ben som hon gör, så är det ingenting att säga om landsorten. Småstaden tar efter Stockholm och småstadens grannskap i sin tur tar efter den. Det finnes ingenting som allmogen, jag menar nu särskilt de unga allmogekvinnorna, äro så förskräckta för som att verka »från landet», att ha kläder som äro omoderna. Hellre slå de över åt andra hållet — precis som unga fröken Stockholm.»

Efter alla dessa, ovanligt samstämmiga uttalanden torde vi svenskor vara på det klara med att vi stå ganska allena i hela världen med vår chockerande korta kjol.

JOFUROL

TEKN. FABRIKEN JOFUR, Postbox 227, Stockholm.

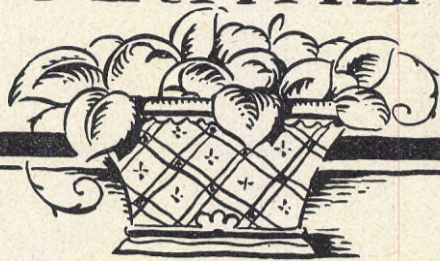
Betria rumsväxterna från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck. Säljes hos alla färg-, frö- och kemikaliehandlare.

JDUN'S JUBILEUMS-ARTIKLAR

RUBRIKEN HÄROVAN SÄTTER JAG endast för att omedelbart protestera mot den.

Ty vad är amerikanskan egentligen, om inte ett begrepp som täcker kvinnor av alla världens folk och raser?

Med amerikanska kan man mena den duktiga pionjärkvinnan av skandinaviskt ursprung, som plöjer sina fält likt en man och härskar enväldigt och patriarkaliskt i en stor barnskara. Men man kan också med samma begrepp mena en anemisk, intrigant liten storstads-produkt, av det slag, som ger de stora tidningarna deras myckna skandalstoff, eller en ambitiös klättrerska uppför societetsstegen av Undine Spraggs typ, hjältinnan i Edith Whartons »The Custom of the Country», en liten skönhet vars enda mål i världen är att få män och pengar nog för sina nycker. Och slutligen kan man med amerikanska mena den högt bildade och verserade, kunskapsrika och intellektuella amerikanska universitetskvinnan, intresserad av allt på jorden, psykiskt och fysiskt vital på ett tjugande harmoniskt sätt.

Vore jag Paris och skulle ge äpplet till någon av de typerna, så vore det den sista sorten, som fick det. Ja, vore alla jordens kvinnor än samlade kring mig tror jag ändå hon fick det! Så intagande och full av frisk charm är denna typ, som, om än aldrig så gråhårig, dock alltid verkar ung flicka, med händerna ständigt öppna mot nya möjligheter och färdig, att med redobogen sympati möta alla livets förhållanden och människor. Alla borde de heta Columbus i efternamn, så förtjusande symbolisera de sitt lands pionjärkynne. Den, vilken en gång mött dem i deras hemland, på det sociala arbetets fält eller i business-, litteratur- eller konstvärlden — det gör det samma vilket — gömmer som en skatt minnet av den friska dådlust och vitala upp-täckarlusta, varmed de varje morgon nygingo till sitt arbete och därför förnyade även det. De hade stora resurser och stora möjligheter — jag tänker nu närmast på kvinnor, arbetande inom den psykiska, fysiska och sociala barnavården — men så använda de dem också! Inte under att Amerika är det land, som på detta område står kanske högst av alla; det skulle då vara Österrike, där intresset och försöks-lusten ju är lika livlig, men resurserna helt andra och sämre.

Det var först genom denna kvinna jag fick riktigt klart för mig hur sant det är, det uttryck som säger, att Amerika är möjligheternas land, där varje år och varje dag nya pionjärer träda till och nybygg-

Amerikanskan.

Av

Anna Lenah Elgstöm

Amerika är möjligheternas land främst tack vare sina kvinnor, säger Anna Lenah Elgstöm i denna briljant skrivna artikel som lämnar en utmärkt översikt av hurudan den amerikanska kvinnan av i dag är, både med fel och förtjänster. Artikelns andra del följer i nästa n:r.

nadsdåd utföras, inte bara på fälten längre, utan också i skolorna, ateliererna och laboratorier, och inte bara av män utan av kvinnor också.

Fast därvidlag finnes ju en stark tradition. Ända från den första kolonisations-tiden överflödar Amerikas hävder av en sådan skara utmärkta kvinnor av denna typ, pionjärtypen, att det skulle vara frestande att skriva en artikel bara om dem. Jag skall emellertid nöja mig med att påminna om de hängivna och rättänkande kvinnor, vilka hjälpte och understödde de stora slavbefriarna Wendell Phillips och William Lloyd Garrison, om Elisabeth Chace och Abie Kelly eller om de stora rösträttskämparna Lukretia Mott, Susan B. Anthony och den lysande Mrs Cadbury Stanton (vars intelligenta och behagliga dotter, Mrs Stanton Blatch, också hon en framstående författarinna och en av de bästa representanterna för den typ jag ovan skildrat, just i dagarna besöker Sverige).

Men utom dessa kända kvinnor, hur många tusen och åter tusen pionjärkvinnor ha inte levat, arbetat, älskat och dött, namnlösa och okända, men hjältinnor i alla fall, brytande andlig såväl som materiell mark, farmarhustrur, lärarinnor, sociala arbeterskor av Jane Addams och Lilian Walds typ.

För den amerikanska kvinnan av den sorten är ingenting omöjligt. Jag vill för att bevisa detta tala om litet av dessa senares verksamhet.

Men låt mig först återgå till dess bakgrund, det amerikanska samhället med dess årliga invasion av emigranter, dess oändliga möjligheter, men också oändliga osäkerhet. Ty om också arbetstillfällena är flera, så är ju också konkurrensen hårdare. Hela livets rytmen är mera jäktad, tillvaron sliter oerhört på nerverna med sin ovisshet, sin ständiga föränderlighet. Betecknande är ju att mycket få utom de rika, vilka ha råd att byta klimat när så behövs, bli riktigt gamla. Men pensionering, ålderstillägg, arbetslöshetsunderstöd o. d. äro mer eller mindre okända begrepp. Över huvud taget står

Amerika som land ännu på en individualismens ståndpunkt, som vi i denna äldre världsdal lämnat bakom oss. Staten, som den välvillige övervakaren av att var och en får sin rätt är ett begrepp, vilket ännu funnit föga insteg i Amerika. Det gäller att klara sig själv och stå på sin rätt samt att så mycket som möjligt gardera sig mot ovissheten.

Därför spela också sjuk- och begravningskassorna en stor roll i det amerikanska livet, sådant det levas av den första generationen invandrare, isynnerhet som ovan vid klimatet gör dödligheten ganska stor. Isynnerhet är barnadödligheten stor, särskilt i sådana städer, som Newyork och Chicago med deras heta somrar.

I bägge verkar en kommunal hälso- och sjukvårdsinstitution »The Board of Health». Men den bästa hjälpen ger här som överallt annars det enskilda initiativet, inte minst det som tages av socialt verksamma och samvetsömma kvinnor.

Det var i bägge fallen kvinnor, vilka först satte handen vid plogen, kvinnor av den typ, jag upprepar, måste anses höra till världens bästa — den samhällsmoderliga, självständiga typen, stärkt och uppriskad av den nya världens ungdomliga vitalitet.

Sådan var miss Lilian Wald, som för 30 år sedan begynte organisera en frivillig sjukvårdsskär i Newyorks slumkvarter. Den dag som i dag är har »Henry Street Settlement», så kallat efter det kvarter, där hon först slog upp sitt kvarter, utvidgats till ett mycket stort företag. Det delar upp Newyork i distrikt med en översköterska och ett femtiotal »flygande» sjuksystrar boende i varje, alla sorterande under högkvarteret och miss Wald.

Samtidigt som miss Wald begynte organisera sjuk- och hemvården i Newyorks slumfamiljer, begynte hennes väninna Jane Addams att bygga det sedan världsberömda Hull House, beläget i en trakt, där fattigdomen och nöden grasserade som värst. Under årens lopp ha Hull Houses' kurser för ungdom, män och kvinnor förenat upplysning med nödhjälpsverksamhet på ett sätt, som förändrat grannskapet i avsevärd grad. Dess lyckliga inflytande varar ju ännu och ehuru själva centralen, det gamla Hull House, vid mitt besök där, verkade att ha levat ut sin tid, har det fått arvtagare som föra tanken vidare. »Mary-Crane-Nurseries» är en av dessa — en stor, modernt inredd barnkrubba, som med sig för- enar alla möjliga sorts barnkliniker, från tandvård till psykisk vård, vid vilken senare psykiatriker från olika länder göra sina rön. (Forts. i nästa n:r.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

KEJSARINNAN SKILDRAR BRÖLLOPET PÅ DOORN

MIN BRUDKLÄNNING HADE SLÄP, BERÄTTAR HERMINE I EN DETALJERAD FRAMSTÄLLNING AV ANORD-

TILLKÄNNAGIVANDET AV MIN förlovning med kejsaren skakade Tyskland likt en jordbävning. Vårt tillämnade äktenskap blev en lekboll för politiken. Hämnadlystna artiklar publicerades i alla delar av världen, i synnerhet i Centraleuropa. Anonyma brevskrivare syselsatte sig flitigt med sitt lumpna yrke. Journalister följde mig i hämlarna vart jag gick. Byn Doorn var hemsökt av utländska tidningsmän. Slottet Doorn var en belägrad fästning. Kejsaren kunde ha behövt använda den dubbla vallgraven kring sin forna värds ståtliga slott i Amerongen för att beskydda sig från de nyfikna pressmännen. Lyckligtvis voro staketet runt slottet och den holländska vaktpostereringen, vars antal hade ökat avsevärt, tillräckliga för att hålla inkräktarna borta.

En företagsam reporter hyrde en flygmaskin i avsikt att försöka landa i Doorns park. Han arresterades av den holländska regeringen, innan han hade satt sin plan i verket, och förpassades över gränsen med mindre artighet än snabbhet.

Icke alla röster voro dock fientliga. Både kejsaren och jag mottogo vänliga brev och rörande hyllningar. Kejsarens familj samlade sig till hans försvar.

För en man med kejsarens livliga temperament är det en plåga att vara hänvisad till ett område av några få kvadratkilometer, och att lägga band på den för den germanska rasen så karaktäristiska vandringslusten, som har förskaffat honom namnet *der Reisekaiser*.

Föreställ er en vinter på Doorn! Snön täcker alla blommor; vinden tjuver dystert i träden. Föreställ er en gråhårig man, som, ensam och övergiven av alla, utom av sin uppvaktnings, lider för sitt land. Han, som är van att dväljas bland jättar, är nu bunden vid ett obetydligt slott i främmande land.

Om kejsaren hade varit skyldig till världskrigets utbrott — en anklagelse som ej längre allvarligt vidhålls av någon historiker — kunde han icke ha straffats på ett grymmare sätt. Ingen inkvition kunde ha uttänkt en ondskefullare tortyr.

Jag vägrar att offra på konventionalismens altare. Jag vägrade absolut att köpa befrielse från klander på bekostnad av ännu en ödslig vinter för kejsaren på Doorn efter tre kvalfyllda år. Livet på Doorn under vintern är nästan outhärdligt även för de personer, som frivilligt komma och tillbringa några månader hos oss för att tjäna sin kejsarlige herre. Jag vistas i Tyskland fyra månader varje år. Men trots min ömma kärlek till kejsaren och trots det ständiga inflytandet av hans närvaro, känner även jag mig stundom som en ande ur Tusen och en natt, innesluten i en flaska på havsbotten. Jag beundrar det tålmod, med vilket kejsaren, som aldrig lämnar Doorn utom för en kort utflykt i grannskapet, uthärdar sitt enformiga liv år ut och år in. Under åtta år har han fördragit det utan att klaga.

I vanliga fall är det den blivande maken, som anländer till brudens hem för att där fira bröllopet. Nödvändigheten tvingade oss att åsidosätta detta bruk. Eftersom kejsaren ej kunde lämna Doorn, måste jag komma till honom.

Att lämna sitt hem och sina barn för att förena sig med en ny make i främmande land är ett prov för vilken kvinna som helst. Kej-

Kejsarinnan Hermine och hennes lilla dotter Henrietta.

Kejsarinnan Hermines egen framställning av bröllopet på Doorn är naturligtvis en del av memoarerna som läses med största intresse. (Överflödigt påpeka att i denna liksom föregående artiklar i serien rubrikerna äro av tidningen.)

saren hade utsett general von Dommess att föra mig till Doorn. Det finns ett ögonblick i varje bruds liv, då hon tvekar en sekund. Min avresa från mina barns fädernehem var ett sådant ögonblick. Då jag väl kommit på taget, blev jag lugnare. Tärningen var kastad. Det fanns ingen återvändo.

Jag lämnade Saabor den 4 november 1922 och ankom till Doorn sent på kvällen. Bröllopet var utsatt redan till följande dag. Åter förde mig den kejsarliga automobilen från stationen. Det var samma färd som första gången, och dock, hur olik den var den ej! För några månader sedan hade jag kommit som gäst, ängslig, oviss, fruktande det värsta. I dag anlände jag såsom kejsarens brud.

Jag överlistar tidningsmännen.

Jag kom fram till Doorn och lyckades genom en list undgå journalisterna, som nu svärmade kring slottet. Jag minns icke hur jag fick på mig bruddräkten följande morgon. Tidningsmän från olika länder, med skarpväsade blyertspennor och outtömliga reservoarpennor försökte de mest otroliga trick, och försmäddade ej ens att ge mutor, men inga oinbjudna personer lyckades smyga sig in i slottet. Deras anfall misslyckades, deras krigslistor omintetgjordes.

Inbjudningarna till bröllopet voro begränsade till familjemedlemmar och intima vänner. Det fanns ändå ej utrymme för bröllopsgäs-

terna på Doorn. Även nu ha vi trängt om utrymme ehuru kejsaren trogen sitt löfte har låtit bygga till en flygelbyggnad på orangeriet för mina barn. De flesta av gästerna bodde på två hotell, några minuters väg från slottet. De belägrande skarorna av journalister och nyfikna hade lagt beslag på varenda tumsbredd jord, som var tillgänglig. Vårt bröllop förde en ström av pengar till Doorn. Byn går framåt, sedan kejsarens närvaro har, som amerikanerna säga, satt det på kartan "put it on the map".

Kronprinsen hade kommit från Wieringen för att närvara vid bröllopet och därigenom vederlägga ryktet om hans ogillande.

Jag hade med avsikt lämnat mina barn hemma, utom Henrietta. Mina båda äldre systrar, grevinnan Künigl och baronessan Guagnoni kunde icke komma på grund av svårigheten att få pass. Den ena bor i Tyska Österrike, den andra i Tyrolen. Emellertid hade min yngsta syster, Ida, och hennes make prins Stolberg-Rossla kommit från sitt hem i Harzbergen. Det var Ida, som hade läst i mina ögon hemligheten med min förlovning med kejsaren, då jag hade återvänt från Doorn. Min kusin, prins Henrik XXVII av Reuss, yngre linjen, närvar vid bröllopet såsom huvudman för vår ätt i stället för min sjuklige broder.

Drottning Wilhelmina var icke personligen närvarande, men både hon och hennes mor hade hyllat oss med utsökta blomsterkorgar.

Nitton händelserika år, nästan två decennier, hade förflutit sedan min syster Carolines bröllop med storhertigen av Weimar, det tillfälle då jag för första gången träffade kejsaren. Nu var kejsaren själv brudgummen och jag bruden. Vid båda tillfällena blandade sig molltoner med den glada bröllopsstämningen. Vad min syster beträffar var orsaken personlig. Hennes äktenskap ingicks av politiska skäl och utan kärlek. Vi voro lyckligtvis förnådd med öm tillgivenhet, men vi voro skilda från vårt land, vi gifte oss i landsflykt. Tanken på det plågade och förtryckta Tyskland, som alltid tärde på våra sinnen, kom som en dyster och objuden gäst till bröllopet.

Kejsarens gamla hovkaplan, doktor Vogel, hade kommit från sin socken, Friedenskirche i Potsdam, för att giva vår förening kyrkans välsignelse. Den borgerliga ceremonien utfördes av borgmästaren i Doorn.

Hästskon som bringar lycka.

Huvudingången till slottet leder in i en rymlig förhall. Stora oljemålningar av Wilhelm av Oranien och hans gemål, förfäder till kejsar Wilhelm såväl som till drottning Wilhelmina av Holland, fånga genast den inträdandes blick. En dörr, över vilken en av kejsaren hittad hästsko är upphängd, leder in i matsalen. Bronsbyster, den ena föreställande drottning Louise och den andra hennes make, konung Fredrik Wilhelm III, kejsarens farfarsfar, stå på vardera sidan om dörren. Bordet i mitten av rummet drar till sig uppmärksamheten genom en konstnärlig reproduktion av en staty av Fredrik den store, modellerad av den franske konstnären Jerome. Det är lätt att i minnet återkalla det rum, vari vi vigdes. Till höger leder en dörr in till förmaket och en annan till rökrummet. Omedelbart intill rök-

Flossamattor, Gardiner, Möbeltyger

Slitstarka, färgäta, vackra.

Konsfliten, G:la Hööskolan, Göteborg.

5:~

Ett gediget och billigt praktverk

Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.

Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:~

DEN AFRIKANSKA HÖVDINGENS BRÖLLOPSGÅVA

NINGARN. VID HÖGTIDLIGHETEN. NEGERKUNGEN ANSER WILHELM II ALLTJÄMT SOM SIN LÄNSHERRE.

rummet ligger den till den övre våningen ledande lilla hiss, som inrättades för den avlidna kejsarinnans skull. Till vänster är det en trappa, som för till våra privata rum, och en kort korridor, som leder till det rum, där husföreståndaren och våra gäster intaga sina måltider, då kejsaren och jag äta ensamma.

Längst till vänster, där kejsaren varje morgon förrättar sin andakt, var altaret uppfört. Girlander hängde ned från taket och slingrade sig graciöst från fönster till fönster. Man hade försökt placera gästerna på så sätt, att allt intryck av trängsel skulle förtagas. Kejsaren uppträdde i galauniform med marskalkvärdighetens insignier samt sitt järnkors. De förnämsta av hans många ordnar bildade ett mångfärgat band över bröstet. Min brudklänning hade släp. Den var gjord av malvafärgad chiffonsammet. Jag har en svart och vit hatt. Kring halsen hade jag ett smaragd Halsband, en gammal familjeklenod inom släkten Reuss. Jag bar vidare en solfjäder, som tillverkats av strutsplymer, utvalda av Hagenbeck i dennes berömda zoologiska trädgård. Han hade förrättat kejsaren dessa plymer många år tidigare.

Vi trädde fram till altaret. I melodiska tongångar stiger predikantens röst mot taket. Kejsarens "ja" ljud kraftigt genom rummet. Mitt "ja", fastän ej mindre uppriktigt, ljud i en lägre ton. Vi bytte ringar och kysstes.

Min lilla dotter Henrietta, som ej hade sett mig under hela förmiddagen rusade nu plötsligt fram och kastade sig häftigt i mina armar. "Lilla mamma!" utropade hon och omfamnade mig ivrigt.

Våra vigselringar voro enkla guldringar med inskrift: 5. XI. 1922 Wilhelm, Doorn, Hermine, Doorn. Min förlovningsring var en platinaring med två små pärlor, en vit och en grå, som jag hade fått vid min ankomst aftonen före bröllopet. Jag gav honom en safirring som jag ärvt av min far. Om armen bar jag ett förtjusande armband av romerskt guld, vilket tillverkats efter en ritning som kejsaren kopierat efter en gammal grekisk modell — den föreställde en orm med små röda ögon. Den hade varit i hans ägo i flera år.

En elefant i bröllopsgåva.

En av mina originellaste bröllopspresenter är en elfenbenskedja med en amulett i form av en elefant. Kejsaren hade fått den från en afrikansk hövding, som ännu betraktar den tyske kejsaren som sin länsherre och mig som hans drottning. Till följd av tillståndet i vårt land gävo vi varandra få presenter. Vi båda särskilt alla vänner, släktingar och övriga bröllopsgäster att låta bli att ge oss presenter. Emellertid envisades några holländska och amerikanska vänner till kejsaren att överraska oss med sällsynta plantor för vår park. Mycket blommor och andra tecken på hågkomst nådde oss hemifrån, bland annat även en stor bröllopstårta från Greiz, min fars gamla huvudstad, den stad där jag är född. Mest rördes jag dock av gåvorna från mina barn.

Omedelbart efter vigseln presenterade kejsaren mig för alla medlemmarna av sitt hushåll, från de förnämsta ned till den yngsta tjänsteflickan. På sitt skickliga sätt karakteriserade han var och en med ett vänligt ord. Varje ord var som en tavla, som etsade sig

fast i min hjärna. På så sätt gjorde han mig genast bekant med min nya omgivning, mitt hushåll, mitt lilla kungarike.

Kejsaren och jag höllo en enkel mottagning i rummet intill. Från väggen log Tischbeins drottning Louise välvilligt ned mot oss. En byst av Augusta Victoria, av professor Begas, behärskade rummet och tycktes giva oss sin tysta välsignelse.

Efter mottagningen serverades lunch. Jag trädde in i matsalen mellan kejsaren och Henrietta, som vägrade att släppa min hand. Vi passerade under hästskon, som jag tror inte har förlorat sin gamla hedniska trollkraft. Matsalen är ett medelstort rum. Den är dekorerad i vitt och guld, med långa franska fönster, som vetta åt parken.

Måltiderna på Doorn äro alltid enkla. Bröllopslunchen var inget undantag. Matsedeln bestod av kalla men välsmakande och väl tillagade rätter. Matsalen har endast plats för tjugotvå personer. Detta gjorde det nödvändigt att servera några av gästerna i ett annat rum. Kejsaren och jag sutto mitt på ena långsidan av det ovala bordet.

Kejsarens bror, prins Henrik, reste sig och framförde den kejsarliga familjens lyckönskningar. Hans tal var icke stereotypt. Det sjöd av hans eget hjärtas värme. Rörd av tillfället fann "segelprinsen" värtaliga och högstämnda ord. Vid slutet av sitt anförande höjde han sitt glas. Hans röst ljud klart, då han sade: "Jag utbringar en skål för Hans Majestät Kejsaren och Konungen och Hennes Majestät Kejsarinnan och Drottningen."

Med denna skål erkände huset Hohenzollern mig officiellt såsom kejsarens rättmätiga gemål.

Fröken Jugoslavien.

Till den stora internationella skönhetsstävlingen som en amerikansk filmfirma utlyst, har Jugoslavien bidragit med denna lilla guldblonda sjuttonåring. Tills hon nyligen upptäcktes, var hon en liten föräldralös "Fröken Ingenalls", som tappert försörjde sig själv och sina småsyskon genom att arbeta i en enkel matvaruaffär på en bakgata i Agram. Hennes namn är Steficia Vidacic och välvilliga landsmän försäkra att hon är lika älsklig och begåvad som hon är vacker och se'n finns det just inte mycket mer att önska av en kvinna. Pengarna kommer väl något filmbolag att förse henne med.

Kronprinsen stannade hos oss i tio dagar. Det är svårt att icke tycka om honom, med hans gråa hår och dock ungdomliga ansikte och hans frapperande likhet med sin berömda förfader, Fredrik den store, som är kronprinsens ideal. Även kejsaren delar sin sons entusiasm för sjuåriga krigets hjälte, som införlivade Schlesien med Preussen, men beundrar ännu mer Fredriks kraftfulle farfarsfar, "den store kurfursten", som lade grunden till Preussens makt.

Vårt sällskapsliv på Doorn började. Vi gjorde visit hos några holländska vänner. Deras älskvärda gästfrihet och deras bemödanden att lära sig tyska för att kunna samtala med kejsaren på hans eget språk, gjorde djupt intryck på mig. På senare tiden ha vi utvidgat vår umgängeskrets. Sedan de stränga bestämmelser, som först inskränkte min makes rörelsefrihet, ha mildrats, ser han nu mera av sitt nya hemland.

Två veckor efter bröllopet kommo mina barn Carmo och Ferdinand. De välkomnades varmt av kejsaren. Hans glädje över att se dem var äkta. Ej en skynt av ovilja visade sig då de gjorde anspråk på sin del av min tid. Ej heller missunnade han barnen min moderliga omsorg, då mina äldsta söner Hans Georg och Georg Wilhelm kommo från skolan för att tillbringa jullovet på Doorn.

Då ljusen i julgranen, som fällts av kejsaren själv, spredt sitt vänliga sken på Doorn, kom kronprinsessan Cecilie med sina fyra söner. Barnen hade det utomordentligt roligt tillsammans; de lekte snöbollskrig och mycket annat. Kronprinsessan och hennes barn bodde på Amerongen som greve Bentincks gäster. Det begränsade utrymmet på Doorn tillät oss ej ens att härbärga den mest välkomna av gäster.

Kejsaren som vedhuggare.

Prins Eitel Fritz var ofta på Doorn, ibland ensam, ibland ledsagad av sin maka, från vilken han nu är skild. Prinsen, som ej äger sin fars spenstighet, begagnar sig av tillfället att få en liten avmagringskur genom att hjälpa sin far i hans arbete i trädgården. Kejsarens arbete som trädgårdsmästare och vedhuggare är så träget, att de som hjälpa honom ha svårt att hålla jämn takt med honom. Under vistelsen på Amerongen från november 1918 till maj 1920 sågade kejsaren sjutton tusen tallstammar. På Doorn har han sedan maj 1920 fällt och sågat tre tusen träd, däribland ekar och bokar, som ha mätt nära en meter i diameter.

Under sommaren vattnar kejsaren ofta blomstersängarna, i synnerhet sina älskade rhododendron. De ämbar han använder för att bära vattnet rymma tio liter. Han har ibland tömt hundratals ämbar på en dag. Under torrperioden år 1921 hjälpte han till med att bära och hålla ut sjuttiofemtusen liter vatten, eller ungefär sjutusen femhundra ämbar. Intet under alltså att han bibehåller sin figur! Ej underligt heller att stackars prins Eitel Fritz förlorar åtskilliga kilo under sina besök på Doorn!

(Anglo-American Copyright. Eftertryck helt eller delvis förbjudet.)

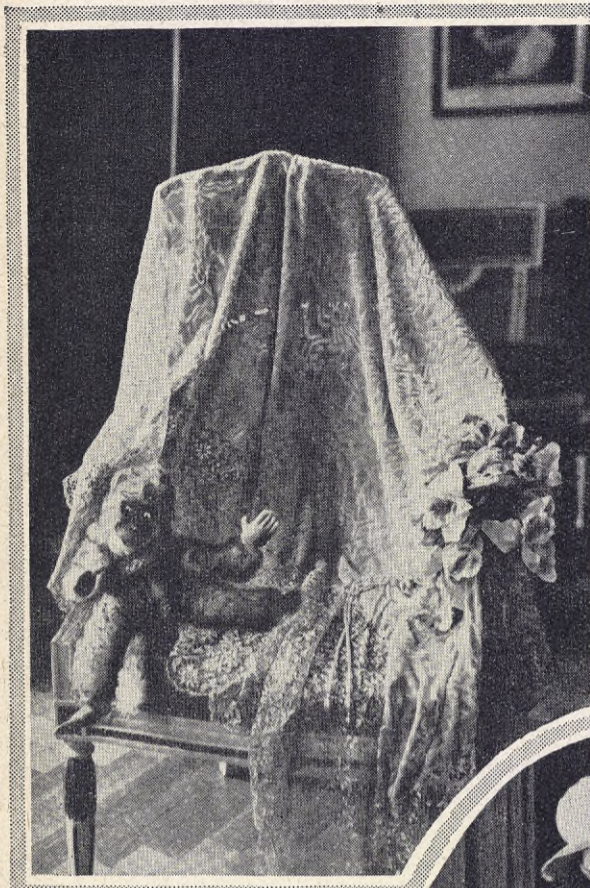
Det är Fruksalt

som borttager däsighet och trötthet och skänker vigör och hälsa, genom att underlätta matsmältningen.
HENRIKSSONS KEM. TEKN. FABRIK, ÖREBRO.

SANITOS

PIKANTERI OCH MENAGERI

NYHETER I HÖGSOMMARMODET.

Den modernaste schalen är av lilasfärgad chiffonsammet, kantad med en halv meter bred silverspets. Obs. åpan till vänster. Så ser den ny-modigaste handväskan ut.

Ylletrikå och crepe de chine bilda här tillsammans en vacker toalett för strandpromenaden.

Kappan av blekgrön kasha med jättstor rödrävskrage användes både till förmiddags- och aftonbruk.

Mörkbrun, bandkantad sammetskavaj och stor filthatt, sammansatt av oregelbundna filtbitar i ljusare bruna nyanser. Kjolen är av citrongul crepe de chine.

Trettiotalets minimala parasoll i ny gestalt, fyrkantigt, handmätat och ställbart.

Modellerna från Edman & Andersson, parasollerna fr. Bennström & Jansson.

STRANDKOFTRAN HAR SKIFTAT hamn så många gånger, att det numera knappast förekommer något plagg vid den exklusiva badorten som gör skäl för namnet. Nu går sista resten av den präktiga stickade rysliga koftan igen i en dunig ärmlös angorajumper, som bäres till brokig kjol och brokig halsduk. F. ö. är ju västen av kasha, kläde eller sammet sommarens stora mod.

Men den allra yppersta högsommarelegansen i fråga om yterplagg är dock den lilla strikta skraddarsydd kavajen av kasha eller sammet. Till den bäres en stor bucklig sammets- eller filthatt, och naturligtvis, korrekt herrslips, men den finplisserade kjolen får gärna vara av allra tunnaste och luftigaste material. Yllejumper, helst randig på tvären är för resten mycket chic till crepe de chinekjol i överensstämmande färg. Nyssnämnda sammetskavaj är van-

ligtvis bandkantad, men ett och annat fantasifullt inslag förekommer. Sålunda mötte vi en dag en svart sammetsjacka broderad fram och bak och på ärmarna med ängsblommor i brokig mångfald. Broderiet fördrev helt och hållet dysterheten och det tillsynes oberättigade intrånget av svart sammet i en högsommartoalett, det hela var muntert, sommarlätt och elegant.

Alla de småting som ge en toalett den sista touchen av elegans och soberhet skifta ju också färg och gestalt från säsong till säsong. Ibland är parasollet ett kupigt familjetak, som tål både sol och en regn-skur, ibland särskilt just nu, är det en cirkelrund flat skiva, som inte skyddar för någonting. Det kan också vara virkat och broderat med stora applicerade silkesblommor, av crepe de chine eller grepe georgette, plisserad i mönster, det kan vara ett

brus av chiffonvolanger eller en liten fyrkantig franspyntad tingest, knappast större än en solfjäder och vars tak går att ställa in efter som man vill ha skydd mot solstrålarna.

Om vi sen skulle tala några ord om handväskan. Häromdagen gick jag några steg efter en ung, välklädd dam på gatan. Under armen bar hon en tax, en smacker, svart, glänsande tax med fint skattemärke beslaget halsband. Varför går hon och bär på det arma kräket, tänkte jag, och vad är det för en tax som inte reagerar för sådan behandling. Då drog taxens matte upp ett blixtlås i hans glänsande rygg, tog fram en pudervippa och pudrade näsan...

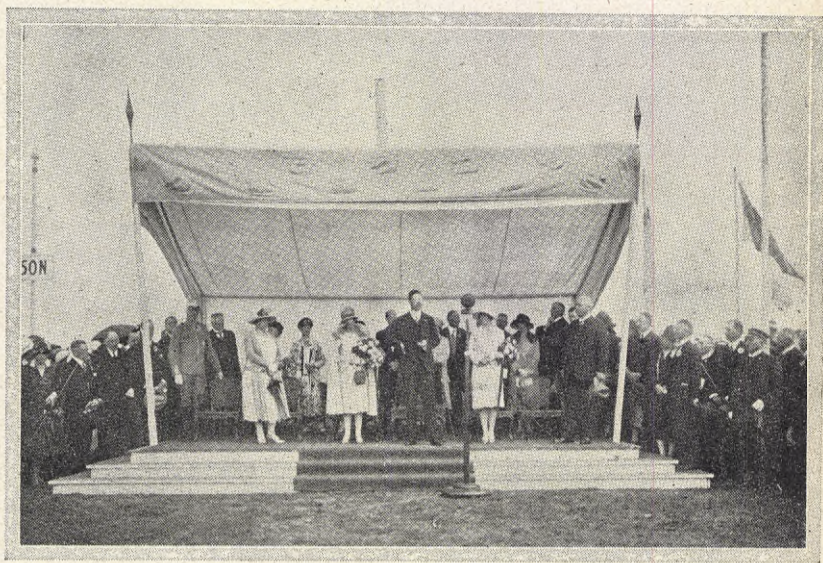
Sista skriket är nämligen en handväska i form av ett husdjur i naturlig storlek. Ganska praktiskt påfund för resten, det ryms en hel del i ett ordinärt hundskrov. POURQUOI-PAS.

MED KRONPRINSEN GENOM SVERIGE

EN UTSTÄLLNINGSTRIPP FRÅN SVERIGES NORDLIGASTE UTSTÄLLNING TILL DESS SYDLIGASTE.

Kronprinsparet hälsas i Haparanda.

Kronprinsparet i Tomelilla.

DEN SOM SKRIVER DESSA RADER har haft tillfälle att förlägga sina utställningsbesök till så skilda trakter av fosterlandet som Haparanda och Tomelilla, övre Norrland och sydliga Skåne. Det har varit en synnerligen intressant upplevelse, att på detta sätt få göra ett längdsnitt genom landet.

Hela Haparanda andas och lever utställning dessa dagar. Särskild glans och högtidlighet förlänas ju åt såväl utställningen som hela Norrland, då kronprinsen och kronprinsessan med prinsessan Ingrid och prins Sigvard just under utställningen varit på Norrlandsresa. Kronprinsen tog hela Norrland med storm genom sitt enkla, hjärtliga och naturliga uppträdande. Varken han eller kronprinsessan skydde någon möda för att se och ta del av allt, den vackra och storartade landsändan med ödslande händer bjuder ut. Det är för övrigt inte så underligt, att Norrland gläder sig över besöket, det är nämligen första gången kungliga damer göra Norrland den äran.

Lantbruksutställning står det med stora bokstäver över ingången till utställningen i Haparanda. Det kan väl hända, att en skåning ser litet fundersam ut inför denna rubrik. Men var man före denna utställning litet ovetande om hur möjligheterna för ett rationellt lantbruk kunde te sig beträffande övre Norrland, så förstår man efter att ha tagit del av det, som denna exposition bjöd, att även i detta avseende är Norrland de stora möjligheternas land. Det var Kalix och Torne älddalar, som visade vad de förmå. Låt mig strax säga, att det var mer än man väntat. Man vet, att det inte varit så länge som rationellt bedriven upplysningsverksamhet meddelats i Norrland, så mycket mera gripes man av beundran för de föregångsmän och kvinnor, som arbetat här uppe på ett så nitiskt, framsynt, intelligent och resultatrikt sätt.

Till en lantbruksutställning hör givetvis först och främst djur. Det visas också här, att man fått fram en förnämlig stam hästar, nötkreatur och svin, ja till och med höns och kalkoner utställas, visserligen inte kvantitativt av mera betydande mått, då blott en enda utställare mött upp med de senare. På kvaliteten kan dock ingen anmärkning göras. Korna är av den småvuxna, korthornade rasen, de stiga på fina och spensliga ben och de äro verkliga skönheter i

Sveriges kronprins har som den intresserade resenär han är sett Sveriges nu pågående utställningar både i norr och söder. Samma jämförelse som han haft tillfälle att göra ges här av den framstående husmodersexperten fru Ida Malmström som i en livfullt hällen skildring presenterar Haparandas och Tomelillas utställningar.

mina ögon. Dessa kor passa för Norrland, äro härdiga i det hårda klimatet och ränta sig bra, en expert viskar i mitt öra, att det gives enskilda djur, som komma upp i samma mjölmängd per år som de större djuren nedåt.

Även hästarna äro av en annan exteriör än de, som eljest fågna vårt öga. Det är den nordsvenska rasen. Den har vårdats och ansats med kunnighet och omtanke, och även en icke expert kan se, att resultatet är gott, när de prisbelönta djuren dansa över planen. Deras långa manar och svansar svänga och deras muskulösa och spänstiga kroppar spännas, när musiken spelar upp.

Lantbruksredskap, frön och utsäde, mjölkprodukter och mejeriredskap visas i hallarna, inte bara det för resten, den fina osten avsmakas, och sannerligen svider det inte i ens husmorshjärta, när man ser, hur vårdslöst det gräves i det läckra innamätet.

Bönderna i Norrbotten få nog bredvid sin egentliga verksamhet bedriva åtskillig annan näring. Fiske har gamla anor här. Det stod ju till och med i en gammal städjelag, att lax inte fick bjudas åt tjänstfolk mer än tre gånger i veckan. Här på utställningen visas utmärkta fiskeriredskap, båtar av förnämlig och elegant typ, och produkter i form av saltad laxrygg och feta och skinande laxsidor — att döma av den lust med vilken dessa avsmakas av de besökande måtte den gamla paragrafen i tjänstehjonslagen inte ha efterlevts. Vidare finns den ofrånkomliga saltströmmingen jämte tinor och kärll lämpade till förvaring.

En annan binäring till lantbruket är hemslöjden, såväl manlig som kvinnlig. Även den har stämt möte här i Haparanda, såväl länet pedagogiskt och rationellt bedrivna hemslöjdsförening som den av gemene man och framför allt kvinna utövade. Det är väl fråga om huruvida inte hemslöjds-

avdelningen är den mest lockande avdelningen på hela utställningen. Denna vackra och fylliga utställning är förlagd till stationshuset och medicinalstyrelsens desinfektionsanstalt, som av folkhumorn döpts till »Lusitania». Över 600 utställare mötte här upp med över 5,000 nummer. Utställningen har ordnats och delvis insamlats av en av Norrbottens märkeskvinnor, länsmejeriskan Anna Gustafsson. — Man har — säger fröken Gustafsson — velat påstå, att Norrbotten är ett vargaland utan kultur. De ryor, som här visas jäva emellertid detta. Den första ryan daterade sig från 1763. När den förevisades för experter trodde dessa, att den via Ryssland kommit in i landet direkt från Orienten, så praktfull och rik i färg, mönster och form var den. Man lyckades emellertid spåra dess ursprungsort och har sedermera funnit ytterligare 2 stycken från samma ställe. Utom ryorna har det funnits vävnader i dräll och munkabälte förutom de vadmalstyger, som använts till kläder. I denna gamla utställning fanns också en del mycket vackra pälsband samt en del broderier i vitbroderi, korsstyggn och pärlbroderi s. k. högre stånds kultur, vilken visserligen vacker dock erbjuder mindre av intresse än allmogekulturen, då den ju är sig lik överallt och icke precis bjuder på något nytt vare sig nationellt eller provinsiellt.

Luleå Hemslöjdsförening mötte med en synnerligen gedigen och konstnärligt förnämlig samling i möbelyger, dukar, täcken, gardiner och klädningsstyger, särskilt fäste jag mig vid några dukar i silke, läckra i färg och paranta. Matarengi Folkhögskolas utställning av eleverbeten i vävnad, sömnad och träarbeten vittnade högt om denna kulturens nordligaste utposts betydelse för den goda smaken.

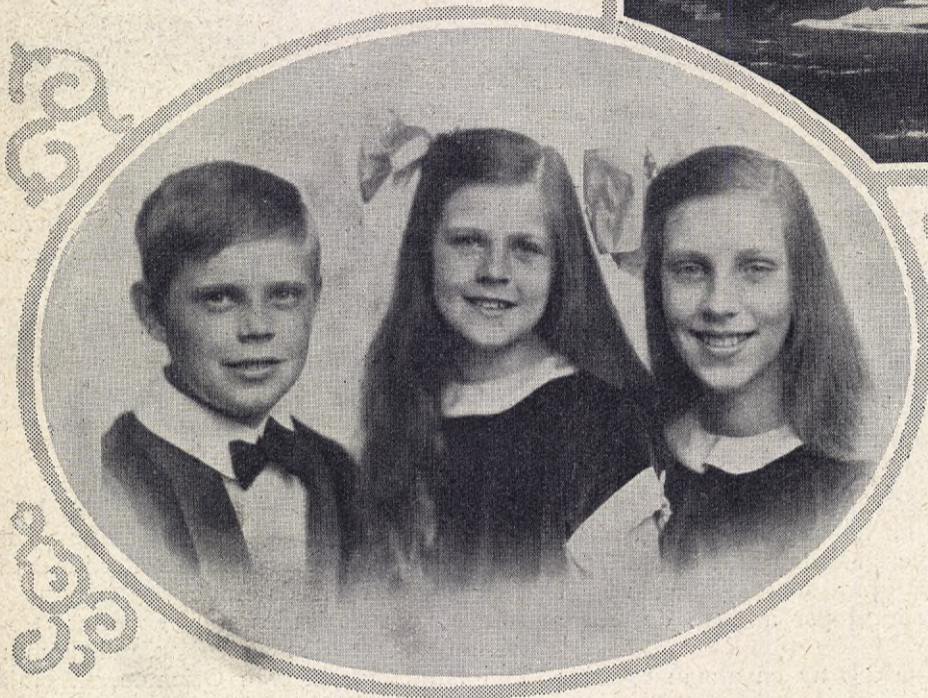
I »Lusitania» fann man allmogehemslöjd från älddalarna. Vackra, slitstarka ting, som visade, att befolkningen är idog och arbetssam. Vadmal i utomordentliga kvaliteter, dräller i finaste lin, hemspunnet och vuxet på hemtegarna. Trasmattan syntes här som överallt ha mött sin s. k. pånyttfödelse, så vackra och trevliga ting visades här. När man tar i betraktande de långa avstånden och svårigheten för kvinnorna i avlägset liggande gårdar att erhålla sakkunnig hjälp och råd, är det glädjande att se, hur

(Forts. sid. 784.)

MÖNSTERJORDBRUK OCH GAMMALTIDA

HEMMA HOS DEN NYA JORDBRUKS-
MINISTERN STATSRADET BO VON
STOCKENSTRÖM OCH HANS GRE-
VINNA PÅ ANHAMMAR.

*Från Anhammar, den nyutnämnde jordbruks-
ministerns gamla pittoreska 1600-tals gård vid
Dunkerns strand, i fagreste sömrlandsnatur,
är Idun här i tillfälle att lämna en skildring
i ord och bild.*

Henrik, Kerstin och Anne-Marie von Stockenström.

IBLAND HAR DET SETT UT SOM om fackkunskap vore just den kvalifikationsfaktor som det räknades minst med vid utnämmandet av de män, som skola styra landets öden. Men jordbruksministerns syssla måtte vederbörande ha någon instinktiv respekt för eftersom hittills dennes portfölj alltid anförtrots åt besuttna och kunskapsrika lantbrukare.

Valet av den siste i raden, bruksägare Bo von Stockenström, var heller ingen avvikelse från dessa goda traditioner. Den nya jordbruksministern har ingen grånad statsmannapondus att imponera med, men han lär ha desto större kvalifikationer för handhavande av jordbruksfrågor. För mig tog han gestalt av en flydda tiders jorddrott av moderna mått medan bilen körde förbi böljande fält och vetenskapligt kultiverade beteshagar med glänsande R. S. B., allt medan den hyggliga chauffören, likt Carabas' mästerekatt, i förhålligande ordalag förevisade sin herres domäner.

Han förberedde mig också på att Anhammars corps de logi ingalunda motsvarade de förväntningar, som färden genom godsets ägor kanske ingivit. Anhammar är inte något slott, utan ett enväningshus, mycket lågt men försvarligt långsträckt. På herrgårdsvis flankeras huvudbyggnaden av flyglar, fast fyra stycken i stället för de vanliga två.

Det låter underligt att säga om ett hus att det verkar fyllt av århundradens ro samtidigt som det sjuder och klingar och glam-

mar i var vrå av det närvarande sprudlande friska livet självt. Herren till Anhammar och hans unga glada fru, född grevinna Hamilton, ha nämligen sex barn mellan 14—4 år. Och sex barn det är närapå detsamma som tolv här på gården, ty de ha alltid kusiner och lekkamrater som gäster.

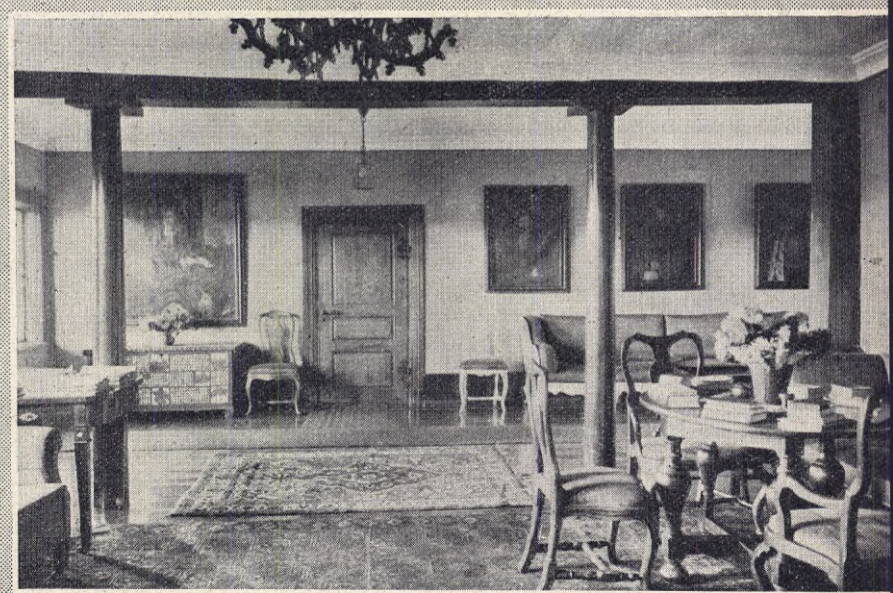
Från gårdsplanen stiger man in i en smal, lång förstuga, möblerad med ett kolossalt linneskåp och en soffa av den hederliga skapnad, som tilllät fjorton prostinnor att sitta i rad i den. Över den hänger tre oljefärgsporträtt av Gustaf Vasa och hans söner, Erik och Johan.

Ena väggen är borttagen och ersatt med ett par kolonner av ek och förstugan därigenom förenad med inre hallen som är vardags- och samlingsrum. Vardagsrum är väl f. ö. vartenda rum i hela huset, familjen

Anhammars corps de logi från gårdssidan.

Vår nyaste slatsrådinna till häst.

Förmaket mot hallen med Vasaporträttet.

är för stor och för hemkär och huset för litet för att tillåta paradssalar.

Salongen är höggustaviansk. Alla vackra föremål komma till sin rätt, få tidsfärg och roccocons sirliga charme över sig under detta låga tak av flärdlöst vitstrukna breda plankor. Det skulle inte verka onaturligt

HERRGÅRDSIDYLL UNDER SAMMA SPIRA

Idyll på jordbruksministerns gård.

Salongen med spinetten signerad "Anders Rangström 1787".

Matsalen med målade takbjälkar och 1700-talsmöbler i matt gråblå lackering.

Eva, Birgitta och Anders, det yngsta Änhammar.

eller spöklikt alls att få se originalet till den ena av de båda Lundberg-pastellerna över soffan, grevinnan Johanna von Stockenström, sitta vid den graciösa spinetten och spela en spröd och pärlande menuett.

Husfrun och godsherrn ha också varsitt skrivrum i nedre våningen och så komma vi till matsalen, som osökt ger sig själv namnet »Vita havet». Antingen rummet från början var avsett till matsal eller inte talar dess dimensioner för att Änhammar inte byggdes för snålt folk eller enstöringar. Här fanns plats att sitta till bords för en familj med dussinet barn även på styvkjortlarnas tid. Nu står här ett runt bord, ett gammalt vackert kyrkskåp, som är förvaringsplats för silver och kring väggarna rakryggade smäckra stolar försedda med stolmakarembellets hallstämpel.

Den ursprungliga stora vinden är inredd till sovrum- och barnkammarvåning. Rum-

men ligga på ömse sidor om en lång korridor.

Parken, som sträcker sig ned till sjön Dunken och ett bra stycke åt söder, har med sina väldiga ekar och jätteaspar starkt tycke av en engelsk park. Men trädgården är en svensk herrgårdsträdgård sådan den blir där husets fru »pratar» med blommorna. Gången som leder ned till barnens lekstuga — en 100-årig torpstuga som hitflyttats och restaurerats — kantas av breda sängar med perenna blommor. Sådana som man gärna vill kalla örter, enkla, färgglada blomster, som trivas väl i skuggan av en gammal låg gårdslänga och tåligt resa sig om små fötter skulle förirra sig in i rabatten efter en förrymd boll. Grevinnan Stockenström älskar blommor och djur såväl som barn. Ingen i världen kunde bättre passa till herrgårdsfru. Gammelfolket på gården, de som sitta inne med konsten att sköta linet från sådden till blekningen av väv-

räckan och som varit med om att skörda de stora änhammarfälten med lie och skära, ha i henne sin bästa vän. De äro omåttligt stolta över att deras unga fru, som kom till dem direkt från kungens slott, uppmuntrar och värdesätter sådana arbeten som allmogekvinnorna av gammalt hållit högt i ära och låter själva deras enkla husgeråd och verktyg komma så till heders att de få plats i själva herrskapsrummen.

Änhammar är märkligt även i ett annat avseende. Efter den förste kände ägaren Jakob Skytte, död 1654, har inte gården gått i handeln mer än en enda gång utan vandrat ur släkt i släkt genom arv, testamenten eller giften. Det var en friherre Fleetwood som år 1785, sålde Änhammar till kommerserådet Joachim von Wahrendorff.

I det fallet vill man gärna önska den traditionsrika gården, som just nu rymmer så mycket framtidshopp och ung lycka, god fortsättning.

TH. K.

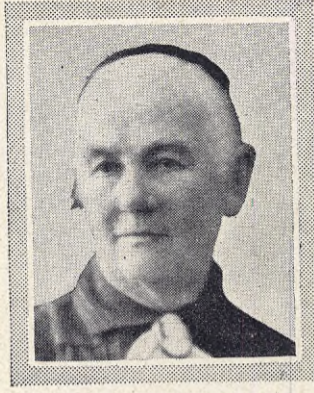
IDUNS PORTRÄTTGALLERI

HULDA SCHENSON.
Fröken, Nynäshamn. Port-
rättmålarinna. Dotter till
akademikeraren Elis
Schenson.
80 år den 31 juli.

ANNA SÄVE.
F. Lemchen, Jönköping. Änka
efter läroverksadjunkten, fil.
jubeldoktor Gunnar Säre.
80 år den 3 augusti.

EVA von STAPELMOHR.
F. Bruze, Arboga. Änka ef-
ter läroverksadjunkten, fil.
d:r Harald von Stapelmoehr.
75 år den 1 augusti.

EMMA BJÖRNBERG.
F. Bogren, Stockholm. Änka
efter redaktören Carl
Björnberg.
65 år den 2 augusti.

HELENA OLSSON.
Fru, Östanby gård, Gusselby.
Maka till bruksägaren G.
Olsson.
65 år den 3 augusti.

FRIDBERG BORG.
F. Dahl, Gothem. Maka till
kyrkoherden C. F. Mathias
Borg.
60 år den 29 juli.

MARIA ALMQUIST.
F. Rhodin, Arnäs, Brunsberg.
Maka till majoren Clas
Almquist.
60 år den 31 juli.

EBBA LUNDQUIST.
F. Tersmeden, Ströms bruk.
Maka till brukspatronen C.
F. Lundquist.
60 år den 2 augusti.

LYDIA YDSTRÖM.
F. Lindberg, Svannevad.
Konstnärinna. Maka till kyr-
koherden P. H. Ydström.
60 år den 2 augusti.

ANNA ESTBERG.
F. Aman, Orsa. Maka till
flottningschefen Karl
Estberg.
55 år den 26 juli.

INGRID EKELUND.
F. Norrman, Fryksände,
Torsby. Maka till kyrkoher-
den, teol. d:r Th. Ekelund.
55 år den 4 augusti.

INGEBORG SCHAGER.
Fröken, Stockholm. Före-
ständigarinna vid Statens skol-
köksseminarium.
55 år den 4 augusti.

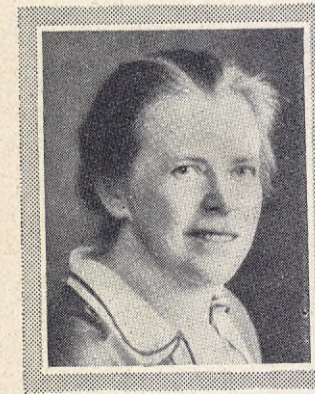
FANNY CARLBÄCK.
F. Tideström, Torsång, Or-
näs. Maka till kyrkoherden
John Carlback.
55 år den 5 augusti.

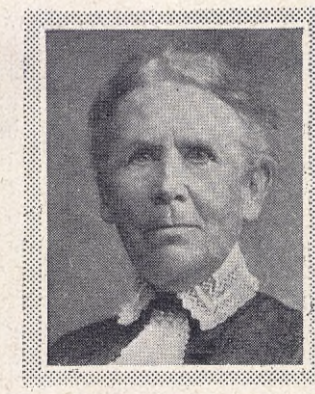
MARIA ARHUSIANDER.
F. Trotsig, Vara. Maka till
häradshövdingen Carl
Arhusiander.
50 år den 4 augusti.

EBBA RHEDIN.
F. von Mentzer, Göteborg.
Maka till godsägaren M. Wer-
ner Rhedin.
50 år den 6 augusti.

ELVIRA SILLÉN.
F. Åkermark, Göteborg. Ma-
ka till kaptenen i Väg- och
Vattenbyggnadskåren Tor
Sillén.
50 år den 6 augusti.

AUGUSTA AMAN †.
Fröken, Stockholm. F. d.
kamrerare vid Sophiahemmet.
Dotter till kronolänsmän C.
A. Aman.
* 1846, † den 17 juli.

**AUGUSTA SILFVER-
LING †.**
F. Sundberg, Stockholm. Än-
ka efter majoren vid Väster-
battens reg:te A. Silfverling.
* 1855, † den 14 juli.

HANNA SCHARP †.
F. Müntzing, Stockholm. Än-
ka efter överläkaren, d:r
Wilhelm Scharp.
* 1861, † den 19 juli.

SIGRID BRANDBERG †.
F. Hildebrandsson, Uppsala.
Maka till f. akademiräntmä-
staren v. häradshövding Th.
Brandberg.
* 1873, † den 16 juli.

SOM nyss komma ur ugnen smaka Posts
rostade majsflingor, den nya frukosträtten.
Pris 70 öre per paket om 12 à 15 portioner.

Post Toasties
DUBBEL
TJOCKA rostade majsflingor

DEN EVIGA BOJAN. AV LOUISE HEILGERS

DE STODO FRAMFÖR ALTARET UNDER vigselceremonien. Hon blek och slank under slöjan, han lång och rak, med ivriga ögon stirrande upp mot det målade glasfönstret, genom vilket ljuset föll in i rosigt sken.

De ord, han nyss uttalat, tycktes ljuda som musik omkring honom. I lust och nöd . . . till döden skiljer oss åt.

Hon var hans för alltid denna blonda, smärta kvinna, som stod luftig i vitt siden bredvid honom. Ända till slutet var hon hans hustru. Hans hjärta strömmade ut mot henne i en väldig våg av kärlek.

Han kunde aldrig göra nog, eller nog visa henne, hur mycket han älskade henne — hans hustru!

— Så fånig Tony ser ut, när han stirrar på det där fönstret, tänkte bruden.

— Äktenskapet är något rysligt, kära vän, anförtrorde en bastant änkan i heliotropfärgad brokad sin granne i en ljudlig viskning. Jag tycker alltid så synd om bruden. Även de bästa män äro bråkiga och oersonliga. Och så ovärdiga oss! Hon frasade med sina brokadkjolar.

*

— Är det inte underbart, älskade? viskade mannen till kvinnan bredvid honom. Vilken härlig värld det skall bli! Alltid bara du och jag, som njuta av allting tillsammans. Goda kamrater, det är min uppfattning av äktenskapet! — Han grep ivrigt hennes hand.

De sutto i en järnvägskupé och flögo söderut liksom svalor på sin bröllopsresa. Hustrun betraktade honom från sidan genom sitt prickiga flor. Hon hoppades retligt, att Tony inte skulle bli dum. Överdriven tillgivenhet var så vulgärt. Och ett sådant lustigt sätt han hade att tala! Inbillade Tony sig händelsevis . . . Himmel! Nu dillade han något igen. Hon slöt ögonen matt. Javisst, naturligtvis, svarade hon ljuvt. Men jag är så trött nu, att jag faktiskt måste sova ett litet tag.

Han satt och betraktade henne med dyrkan, medan tåget rullade vidare och hon sov lugnt. Så söt hon såg ut — hans hustru!

*

I Seglora kyrka på Skansen i Stockholm sammanviges lördagen den 9 juli direktören Ivar Frisk, Lidköping, och fröken Svea Hultbom, dotter till fabrikören Maths Hultbom och hans maka, Stockholm. (Foto: Lamm.)

En med svidande skärpa gjord skildring av ett äktenskap sådant det nutilldags kan vara.

Och det här rummet tänkte jag skulle duga bra till . . . till, han stammade ett ögonblick, till barnkammare, Alma.

Han visade henne godset där de skulle leva tillsammans. Hon hade behagat gilla rummen på nedre botten; den stora salongen, där det var så lågt i tak, boudoiren och sovrummet hade han särskilt möblerat om åt henne, tavelgalleriet (som hon funnit dragigt), de besynnerliga slingrande gångarna och trapporna. Nu hade de kommit till ett vackert rum i andra våningen med utsikt över parken, stort och luftigt med höga fönster, genom vilka solskenet föll in varmt och gult.

— Barnkammare? Hans hustru lyfte på ögonbrynen. Kära Tony, så löjligt. Vi har inte så många lediga rum så vackra som det här.

Han stirrade häpen på henne. Men, Alma, vi måste åtminstone lämna ett rum kvar åt barnen . . . hans röst sjönk andaktsfullt, när de komma.

— Barnen! upprepade hon gällt. Hon gick tvärs över rummet och satte sig behagfullt på den breda fönsterposten och såg på honom med ett lätt roat uttryck i blicken. Du menar väl, inte, att jag skulle vara så dum att skaffa mig barn. Tänk så besvärliga de äro. Dessutom — hon bytte hastigt ton, då hon märkte uttrycket i hans ansikte, är jag inte stark nog. D:r Lambert skulle inte vilja höra talas om något sådant. Du vet, att han skött mig, sedan jag var liten. Jag är verkligen förfärligt ömtålig. Du kan fråga honom, om du inte tror mig.

Han tog henne i sina armar, och molnet hade vikit från hans panna. Visst var det sant, stackars liten! Och han hade under ett enda, hemskt ögonblick trott, att den kvinna han gift sig med var hjärtlös! . . .

*

— Stanna här hela våren? I den här ladan, där man inte har en själ att tala med! Gå miste om hela säsongen! Tar du mig för en idiot, Tony?

Han tänkte säga henne, att han tagit henne för något helt annat än det hon var, då de gifte sig, men han hejdade orden på läpparna och sade i stället:

Dagens bibelord.

Utvällda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Lovad vare Herren! Dag efter dag bär han oss.
Psalm 68:20.

Du är min frälsnings Gud, dig förbidar jag alltid.
Psalm 25:5.

Var stilla för Herren och förbida honom.
Psalm 37:7.

Ur bäcken skall han dricka på vägen; därför skall han upplyfta huvudet.
Psalm 110:7.

Jag är med dig, säger Herren, och jag vill hjälpa dig.
Jeremia 1:19.

Låt oss då falla i Herrens hand, ty hans barmhärtighet är stor.
II Sam. bok 24:14.

Med evig kärlek har jag älskat dig, därför låter jag min nåd förbli över dig.
Jeremia 31:3.

Det finns en källa för dig, som törstar för dig, som hungrar, det finns ett bröd. Det finns en fristad så trygg och säker för dig som jagas av syndens död. För rädda duvan det finns en klyfta så ock för svalan det finns ett bo. För dig, den trötte, det finnes vila, för dig betryckte, det finnes ro.

— Vad vill du då göra?

Hon stirrade på honom. Fara till London förstås! svarade hon retligt, och ha roligt. Jag är utledsen på att vegetera här. Jag känner mig som om min själ skulle förvandlas till en kålrot.

Hennes själ! Ett litet bittert skratt banade sig väg över hans läppar. Nå, än hans då? Tänk på hans sårade hjärta, tomt på alla drömmar, han drömt om äktenskapet? Deras fullkomliga, utsökta kamratskap! Ett sådant hån! Hon avskydde allt vad han tyckte om, hon vägrade honom kärlek, barn, ett hem. I stället för hustru hade han en onyttig prydnad. Han lade ifrån sig tidningen, som han hade försökt läsa, och reste sig tungt.

— Nå, gör som du vill, sade han.

Han kysste henne icke, då han lämnade rummet. Han hade slutat kyssa henne för flera månader sedan. Men om hustrun någonsin märkte denna glömska, så var hon tacksam för att han återfått en gnista sunt förnuft.

*

— Tony, jag vill tala med dig ett ögonblick! Hustruns ton var befällande.

Han satt och läste i biblioteket, då hon rusade in till honom med en sobelkappa över sin aftondräkt och diamanter om hals och armar. Hon var en egendomligt vacker kvinna, där hon stod, men hans pulsar klappade lugnt och normalt, medan han betraktade henne. Man skulle kunna ha sagt, att han betraktade henne med kylig antipati.

— Nå? Tonen var kort.

Hon trummade otåligt på bordet med en vitbehandskad hand. Sedan kastade hon överlägset, grymt till honom orden: Jag ville säga dig, att jag vet allt om miss Brown. En flicka som står i blomsterhandel! Min käre Tony. Hon skrattade litet föraktfullt. En långsam rodnad hade stigit upp på mannens kind, handen, som vilade på boken, öppnades och slöts nervöst.

(Forts. i nästa nr.)

I Visby domkyrka har bröllop firats mellan ingenjören Gunnar Lyttkens och fröken Dagmar Engström, dotter till häradshövdingen W. Suno Engström och hans framlidna maka, d:r Sigrid Engström, f. Molander.

MORTALIN

betyder ögonblicklig död
åt mal och ohyra samt
deras ägg och larver.

MORTALIN

betyder ökad livs-
längd för kläder och
pälsverk.

HENRIK GAHNS A.-B. - UPSALA

Använd BORES beprövade och omtyckta preparat:

Liktornar, ömma, svullna fötter	} NOGIBOL- fotsalt plåster
Avmagrings- och medicinska bad	
Kvinnlig intim hygien	} GYNEBOL-Salt
Överdriven transpiration	
Mygg-, sol- och brännskador	} Bores Salva
Fläckvatten	
	} Sepptin-Kisto

I Apotek, drog-, parfym- och sjukvårdsaffärer.

TEKN. FABRIKEN BORE, Tel. 153 91, Stockholm.

Medtag till landet:

— så har Ni ständigt ett delikat kaffebröd till hands vid bil- eller båtfärden.

Med kronprinsen genom Sverige.

(Forts. fr. sid. 779.)

högt hemslöjden dock står i det fulla hela. Ett särskilt kapitel förtjänade de härliga hemspunna ullgarnerna, vilka i glans, seghet och jämnhet sökte sin make. Kunde befolkningen blott förmås att återvända till den gamla hemfärgningen med växtfärger skulle säkert ett ännu förnämligare resultat nås.

Utställningen var i ett som allt en fullständig succés. Man spår nog icke falskt, om man säger att bestyrelsen var nöjd med sitt verk.

Allting, även det mest angenäma måste ju dock ha ett slut. Blott allt för fort måste jag vända åter mot söder. De ljusa nätternas land med allt vad det bjudit av storlagen och imponerande natur, av stor människogärning och goda och ståtliga människor måste lämnas.

Utställningen i Tomelilla är något alldeles överdådigt fint och väl arrangerat. Lantbruksutställning, automobilutställning, konst- och hemslöjd, kyrklig textil och kyrkogårdskultur, konsthantverk och »stads-möblering», vilket senare till största delen utgöres av professor Milles antingen oerhört uppskattade eller oerhört, ska vi säga omdebatterade verk, dessutom finns det soffor och stolar och litet av varje av aktningvärda dimensioner, så man begriper ju, att det skall vara så att säga »till utvärtes bruk».

Konstutställningen är stor och innehållsrik, modern konst, som man inte begriper och gud ske lov också modern konst, som man begriper. Det är mest Skånemålare, som sig bör i detta hembygdsbetonade samhälle. Bland annat få vi se Oscar Antonssons skulptur: Bäckhästen, och hoppas det är sant, som sägs att Tomelilla skall inköpa den förtjusande gruppen för att uppställas i det skönhetsälskande samhället.

Konsthantverket är förnämligt representerat, det är glas från Orrefors och Kosta, det är fint och konstnärligt behandlat tenn, utsökt vackert, i såväl form som färg, framför allt färg. Kristianstads och Malmöhus läns hemslöjdsföreningar möta med utomordentliga expositioner, visande den skånska hemslöjdens höga standard.

Den kyrkliga textilen är utsökt och vacker, det är Licium och ett par andra Stockholmsateljéer, som svara för den. Man förstår, att de skånska »mannarna» tycka att praktiken är katolsk.

I översta våningen i den skola, där dessa samlingar inrymtes har man ordnat en

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasinet

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Matmö

MARTA SKON

Svart och brun boxkalo
Kr. 12:- Lack Kr. 14:- Rekv från

SKOFABRIKS A.B. OSCARIA ÖREBRO

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Floretta

MILANAISE DAMUNDERKLÄDER

Sveriges äldsta och förnämsta fabrikat, äro överträffade i elegans och hållbarhet. Tvättäkta. Finnas i varje välsorterad dameklipping. Obs! Varumärkt. Floretta å varje plagg.

Tillv. end. av A.-B. Floretta, Sthlm.

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:

Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:

Eva Nyblom

Redaktionen: .... Kl. 9—5 Expeditionen: ... kl. 9—5
8660 — Norr 9803 Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 Annonskontoret: Norr 6147
8660 — Norr 402 Annonschefen: 1646

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

50 öre vid bred textspalt, Lediga platser och plats-
40 öre vid smal textspalt. sökande 30 öre, pensionat,
Helmarg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång, 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 4: 20.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år	17:— Helt år .....
Halvt år	9:— Halvt år .....
Kvartal	4: 50 Kvartal .....

Vid opasslighet

och särskilt dagen efter är det välgörande och uppfriskande att dricka ett glas *Fruksalt-Samarin*, det utrensar osunda och skadliga samlingar från kroppen och uppfriskar blodet, det ger välmående och vigör. Pris pr fl. kr. 2.50. Säljes å apotek samt hos drog- & färghandlare och speceriaffärer m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

En tvål med den dubbla egenskapen att rena huden och göra den vacker.

M. ZADIG, MALMÖ.

H. M. Konungens Hovleverantör.

Nederlag i Stockholm: Regeringsg. 27.
" " Göteborg: Chalmersg. 20.

Advokaten Eva Andén

Ledamot av Sveriges Advokatsamfund.
Herkulesg. 14, f. d. Lilla Vattugatan 14.
Tel. 7576. STOCKHOLM. N. 18336.

Specialitet: Familje- och arvssaker, Botredningar och testamenter. Även skriftliga förfrågningar.

Ni vill
magra

Tänk på Eder hälsa och Edert utseende.
Hastigt och effektivt minskar Ni Eder fetma genom att använda

Tainy

utan förändring av dieten.

TAINY innehåller inget laxativ eller på organismen skadligt inverkande salter eller droger.

1 flaska Kr. 3:75, 3 fl. portofritt.
Finnes hos Eder parfym- och färghandlare, frisör, eller direkt från

THE TAINY IMPORT,
Gefle.

I engros hos A.-B. Parfumeri R. Barlach, Sthlm 1.
Adamsson & Nyström, Göteborg.

NUTRICEN

bästa & billigaste
blomstergödningsmedel.

TEKN. FABR. JOFUR
STOCKHOLM

slöjdsal för kvinnlig slöjd. Det är en både vacker och trivsamt interiör med trasmattor på golvet, vackra och dock praktiska möbler, till och med en lustig liten gungstol inbjuder till vila mellan arbetsstunderna. Idén med denna ovanliga skolsal är väl att redan i skolan lära barnen att se och förstå, att trevnad och skönhet kan uppnås även med små medel.

Jag var kallad till utställningen för att tala om husmodersrörelsen i Norden. Så mycket Tomelillabor, som kommo till detta föredrag blev det väl inte — undra på att man inte kan gå på föredrag, när man är värdinna till hela Skåne — men det kom landsortsbor och det hände den rörande episoden, att en man reste sig upp och tackade: sådana föreningar, se det är, vad vi skulle behöva.

När man går så här och ser på utställningar, där hemslöjden har en så dominerande plats som den haft vid dessa båda, då först får man ögonen upp för vad de duktiga husmödrarna betyda i ett lands hushållning, och nog glädes ens hjärta, när man hör en man så redoboget erkänna husmödrarnas organisation. Så även härvidlag gav Tomelilla ett gott handtag. Tack Tomelilla!

Skånes hertig, Sveriges kronprins öppnade även Tomelillautställningen. De varma känslor, som mötte honom i Haparanda voro säkerligen tillfinnandes också här, ty skåningen, en gång vunen, är den trofastaste och varmaste vän, som finnes. Och Österlen, det är Skånes krona.

I. M.

Damernas diskussionsklubb.

Ett nödrop

kan man verkligen kalla den vädjan "till Iduns gifta damer i åldern mellan 40 och 50" som göres i nedanstående skrivelse:

Det blir ej så lätt för mig att uttrycka mig utan att gå rätt på saken och kanske därigenom bli misslydd, men jag vet sannerligen ej till vem jag skall vända mig för att få klarhet annat än till den ärade damvärlden, bland vilken säkerligen flera ha den erfarenhet som är nödvändig för att kunna besvara min fråga.

Jag är gift sedan 24 år tillbaka, vi ha ej några barn, min maka var förr gift några månader — mannen dog och hon var då 27 år, nu är hon 53, men ser ut som högst 45. Vårt äktenskapliga liv gestaltade sig mycket harmoniskt, vi älskade varandra och beundrade varandras arbeten, men vi äro båda synnerligen temperamentsfulla och det gavs scener oss emellan allt som oftast; jag var brutal, hon skarp, men taktfull i sina yttranden. Hon har under alla dessa år aldrig ens tittat åt en man; jag var henne alltid trogen. Men för några år sedan blev jag sjuk, jag kunde ej vistas i min makas sängkammare; jag var olycklig över mitt tillstånd och började att träna upp mig igen, stärkte mina nerver och nu är jag fullkomligt återställd. Min otålighet och mitt retbara sätt gent emot min maka, vilket gjorde henne mycket ont, åstadkom att hon drog sig lite från mig; hon började att mera självständigt handhava sina saker och sökte andlig förströelse. Förra hösten träffade hon en ung man på 25 v.årar, intelligent, begåvad och konstnär. Han gav henne filosofiska böcker att läsa och de umgicks två dagar i veckan intill i början av maj; d. v. s. de gingo tillsammans på teatrar, konserter och restauranger. Han avgudade min maka och en upphöjd stor kvinna och har enligt min makas uttåg aldrig sökt att närma sig henne annat än som kamrat och vän. Under tiden hade jag tillfrisknat och då jag sökte närma mig min maka blev jag bortstött under förklaring, att hon tyckte om mig fortfarande, men att den erotiska kärleken alldeles upphört. Jag inbillade mig att detta var en följd av ynglingens sällskap och inflytande på min maka, blev synnerligen förbittrad, ja rå och förebrådde henne allt möjligt. Jag är en man på närmare sextio, men har en kropp som en spänstig 40-åring, är smärt, elegant, ser fortfarande bra ut och utöver omedvetet ett starkt intryck på damer — unga och äldre. Jag märker detta endast för att de ärade damerna som vilja befatta sig med en olycklig människa, få veta allt beträffande mig. Jag älskar min maka, jag avgudar henne som människa och vi hålla uppriktigt av varandra, hon kysser mig flera gånger

Visst känns det förtjusande skönt när
Ni doppas,
i vågornas svalkande famn Edra kroppar,
men halsen behöver en Tulopastill,
den stund Ni i värmen på stranden står
still.

Tulo

DEN LILLE
MÅLSLÅKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

Olycksfall- och sjuk-
Skadestands-
Automobil-
Motorcykel-
Glas- o. Vattenskade-
försäkring.

Försäkrings A.-B. NORNAN, Göteborg.

Edert Leende

visar bländande vita tänder genom detta nya sätt.

ATT mörka, »missfärgade» tänder kunna göras förvånansvärt vita, t. o. m. erhålla en bländande vithet är numera ett erkänt dentalt faktum.

Framstående tandläkare upplys oss numera om huru vi kunna göra mörka tänder vita. En ny metod, vilken undantränger gammalmodiga tandpastor. Den avlägsnar den mörka beläggningen, vilken täcker tänderna och döljer deras naturliga skönhet.

För tungan över tänderna och Ni kommer att känna denna

beläggning. Den klibbar fast vid tänderna, arbetar sig in i fördjupningar och stannar där. Ni måste avlägsna den.

Den moderna vetenskapen har framställt ett effektivt medel benämnt Pepsodent, för beläggningens bekämpande. Det verkar koagulerande på beläggningen och avlägsnar den. Det förskönar tänderna snabbt och på rätt sätt.

Försök Pepsodent. Lagg märke till den förvånansvärda skillnaden hos Edra tänder ... i hela Edert utseende. Skaffa Eder en tub i dag.

Pepsodent

MÄRKE
VARU-
Den moderna kvalitets-tandpastan.

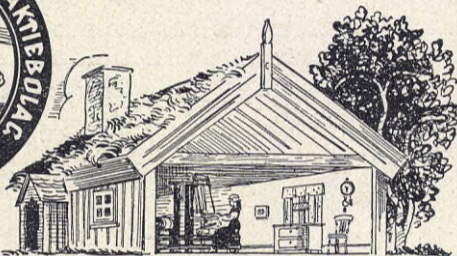
Säljes å Apotek, i Parfym-, Kemikalie- och Speceriaffärer.

1894

Sporten ger senor och
muskler av stål.
Förtjusande hy fås av
YvY-tvål.

YvY-tvålen säljes landet runt à 1 kr.

Behåll i minne:
begär Marks linnet!

Bästa linnet nu som förr

kommer från Kungsäter. Marks härad. Modern storindustri har framväxut ur den uråldriga hemvävningen, men varan är alljämt marknadens främsta. Marks linnevaror äro klistrefria, och behålla därför efter tvätt samma fasthet och förnäma utseende.

MARKS
HANDDUKAR och DUKTYGER.

MARKS LINNEMANUFAKTUR AKTIEBOLAG, KUNGSÅTER

Ett trevligt hem

erhålles med en
vacker tapet
från

Norrköpings Tapetfabrik

Carl Lundgren

Regeringsgatan 83, Stockholm.
Tel. 139 97.

SKOSPECIALIST

för sjuka och ömma fötter.
Erkänt elegant utförande.

SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: M a l m ö

Kontor i Stockholm: Drottninggat. 2 och Götgat. 31

Fullständig bankrörelse.

Florodol var morgon hy
Förlänar frisk och vacker hy

FLORODOL-

För Rationell
Hudvård

TVÅL

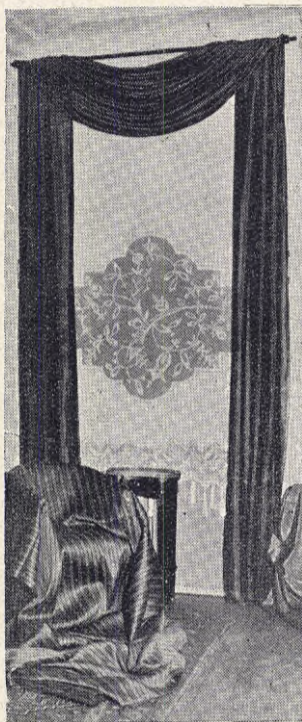
Parfymeri FLORA, GEFLE

om dagen, men utan värme. Jag har förklarat för henne att jag ej kan hålla ut, jag har i förtvivlan gråtit, haft hysteriska anfall, velat begå självmord, ingenting har hjälpt. Jag vill ej smutsa ner mig genom att flyga i andra kvinnors armar; jag anser också att jag därmed förolämpar min maka och minnet av vårt harmoniska liv tillsammans under så många år har hitintills givit mig kraft att stå emot inviter från kvinnor. Min maka svär på att endast vänskapliga band binder henne med filosofen, men hon vill under inga omständigheter uppge honom, oaktat hon vet och fått otaliga bevis på, att jag tror att denne man kommit emellan oss. Hon låter hellre mig gå till botten. Jag tror nog, att om det skulle hända mig något, hon skulle tycka det vara förfärligt; hon vill ej heller skiljas ifrån mig, hon vill behålla mig under alla omständigheter, hon säger, att hon ej kan inse varför vi båda ej skulle kunna ha ett angenämt och lugnt liv tillsammans, baserat på ömsesidig respekt och kärlek, med utslutande av erotiken. Jag kan ej dela denna åsikt. Utan denna min makas kärlek är jag bruten och energilös och önskar ingenting hellre än att min livslåga på något sätt släckes, så att jag ej behöver lägga hand på mig själv, vilket jag skulle avsky. Jag har emellertid nu uppnått gränsen av vad jag tror att jag kan klara och är sedan några dagar rädd för mig själv. — Vad skall jag ta mig till?

En olycklig man.

Den vackraste gardinen.

Bland de för ett par nummer sedan avbildade gardinerna tog den, som synes här bredvid, priset. Ungefär tredjedelen av de röstande ha nämligen utpekat nr 2, den mörka siden-gardinen med vit store, som den smakfullaste. Och bland de många över hundra — röster som skänkts denna var *Greta Levins*, Tranås, den först öppnade. Fr. Levin får alltså den utfästa belöningen, 25 kronor.

Rimdikten om turisterna

föreslogs tydligen under en tid då hettan gjorde folk ohäga även för litterära ansträngningar och skaldinnornas rosenfingrar foro mera förstrött över skaldelyran. Ansatser ha dock ej alldeles fattats såsom några citat skall visa. En "Sextonårig i Dalarna" är på besök hos sin "kusin" sjuttonårig i Västergötland" och anförtror prisdomearen att "vi äro 23 kusiner och börja alla skriva vers vid 10 års ålder". Om det för de 23 kusinernas skull är nödvändigt att öppna en ny akademi få vi dock låta framtiden avgöra. Fröken Sextonåring skaldar om möte med en britt som tydligen börjat kurtis med den söta svenskan.

Men blickar han gav mig av beundran fulla,
ja nästan för fulla för tonårig kulla.

Lämnande denna gryende kärlekshistoria övergå vi till nästa skald N. W. vilken som god lokalpatriot håller sig i Stockholm med omnejd.

För den, som för vacker natur har sinne,
står sommarens färd nog i livligt minne,
om ock han ej fångat i rykande fors
en lax på färden mot Lapplands sjöar,
men nöjt sig att se hur man fiskar nors
vid Slottet och gjort en tur bland Skärgårdens öar.

Signaturen Fältarp försäkrar turisterna att om skotten har ett metspö nog finnes här en fors att fånga lax som ej går ur hans minne.

Och L. H. prisar Sveriges sköna kungaborg:
Säg, såg du väl en kungabor i form och snitt
så skön som vår? Och våra skärgårdsöar . . .

Det där emellertid bara brottstycken medan dikterna i sin helhet knappast äro värda trycksvärtan. Inte ens en så säker rimsnidare som Kaj har denna gång blivit riktigt lyckad. Början är visserligen utmärkt men avslutningen något platt:

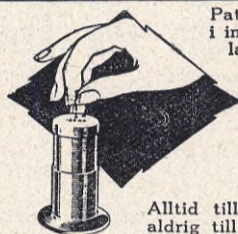

NI ÖNSKAR
säkert den bästa
filmen för att
uppnå det bästa
resultatet. Prova

PATHÉ

RULLFILM och PLANFILM
och döm själv. Hos alla välso-
terade fotohandlare.

Generalagentur:
GEORG SCHÖNANDER,
Birger Jarlsgatan 16, Sthlm.

Patenterad
i in- & ut-
landet.

Alltid till hands
aldrig till förtret

Knappnälsautomaten Ideal

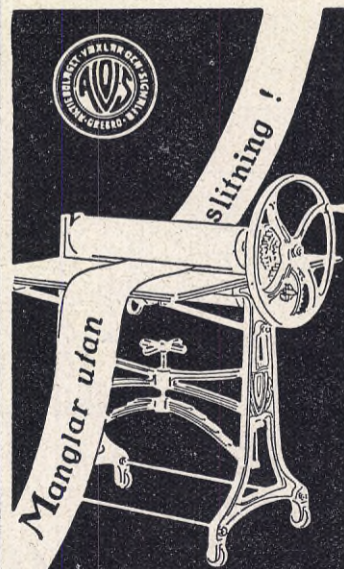
på varje skrivbord, symaskin
och sybord är ett stort behag i
det dagliga arbetet, ty Ideal
arbetar med osviklig precision
och är alltid redo.

Säljes hos bok-, pappers-, sybe-
hörs- och kortvaruaffärer. Pris
för Idealautomat med 100 nålar
kr. 2:50. Idealnålförpackning
om 100 nålar, för påfyllning av
apparaten, 12 öre.

STENSHOLMS FABRIKS A.-B.,
HUSKVARNA.

Piska

och Renovera MATTORNA
vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

AVOS

är den idealiska mangeln för
hushållet. Svenskt material
och svenskt arbete, tyst och
lett gång, patentkonstruktion,
som hindrar klädernas slitning
— allt detta ställer Avos främst.
Om ej Eder handlande för
den, tillskriv

AVOS, Örebro. ①

"Very nice indeed!" det låter. "Wunderschön!" i var kupé, medan Sveriges fagra bygder sig i snapshots låter se. Blixtrikt skymta mörka skogar, glimta spegelklara sjöar, och i fjärran glänser havet med de tusen skärgårdsöar.

Lokets dunk och rälsens slammer överröstas av en fors.

Några yankees diskutera fiske ifrån lax till nors. Överdängare de äro med ett rent otroligt minne — men med laxen hungern vaknar och till mat står deras sinne.

Nu till dinner alla längta, tysk, fransos, rumän och britt, längta att ur saftig rostbiff stilla hungern med ett snitt.

Man sig tänke deras känslor, när en liten näpen kulla för dem söker göra tydligt: "alla middagsbord är fulla"!

Kaj.

Priset ges därför signaturen *Pauline* för denna visserligen icke formfulländade men dock vers:

Nu tågen rulla, fulla av allt slags folk, en kulla trängs med en spanjor, en tysk, en britt. På bänken mittemot, en fransman av ett snitt, som verkligen är värt att se. Ja överfull är var kupé. Fast resan snart är blott ett minne, nog länge lever kvar i deras sinne, hur strömmen länsad blev på nors, hur laxen hoppa uti mången fors, hur härligt var vid våra gyllne sjöar samt huru kargt på skärgårns öar.

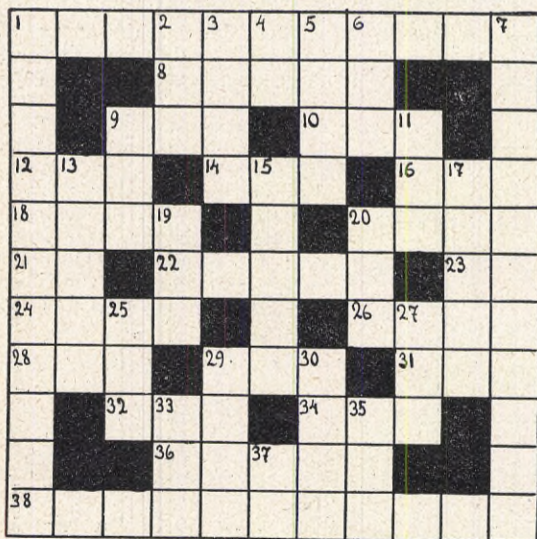
Pauline.

Och så övergå vi med hopp om bättre lycka nästa gång till en ny rimdikt. Röt månaden är inne, plats för de fantasirika historierna:

— — — — — hört
 — — — — — måne
 — — — — — fört
 — — — — — Skåne
 — — — — — kalv
 — — — — — häxa
 — — — — — halv
 — — — — — växa
 — — — — — ryss
 — — — — — mara
 — — — — — kyss
 — — — — — fara.

Kan ni göra en vacker dikt av det här blir det nog inte att ligga och dra sig i hängmattan alltför länge. Försök i alla fall och lycka på resan till parnassen. Skalde försöket märkt: Rimdikt n:r 31 sändes inom en vecka efter detta nummers datum. Pris som förut.

Kryssordstävlan i n:r 31

Vågräta ord: 1. Köper man mycket på nu för tiden. 8. Strängspel. 9. Förkortning på tidsord. 10. Består av fyra dussin delar. 12. Med glänsande vingar. 14. Blir den varelse som står under människors inflytande. 16. Var förr ett djur men är nu endast orörlig. 18. Föll Luther i sedan han spikat upp sina teser. 20. Stad i Indien. 21. Medför välsignelse. 22. Giva oss vårt livsuppehälle. 23. Föregår siffror. 24. Härskare. 26. Schackras det med. 28. Skiljer. 29. Utan skydd. 31. Uttrycksmedel. 32. Finskspråkig författare. 34. Livgivande plats. 36. Utan förtecken. 38. Omodernt högtsträvande fortskaffningsmedel.

Lodräta ord: 1. Stil i vilken många hemslöjdsföremål äro gjorda. 2. I Idun synlig signatur. 3. Gott att ha och gott att kunna hålla. 4. Köpmans- term. 5. Utan glöd. 6. Fördel. 7. Vill nutidens flicka ej verka. 9. Samvetsgöra. 11. Åstadkommer vattnets blomning. 13. Blodlöshet. 15. Göra sjö- männen när de vilja i land. 17. Valvgång. 19. År

Sommarsolen bränner —

och gör lätt nog hyn torr och sträv — men huden bibehålles likväl i sitt naturliga friska tillstånd utan rodnad eller andra åkommor om den regelbundet behandlas med hudmedlet framför alla andra — livselexiret för varje hudcell —

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème

Finnes även överfet (blå etikett) för mycket torr hud.

Stockholm, säger turisten. 20. Samfärdselsterm. 25. Hastverb. 27. Med slående egenskaper. 29. Har förstörande verkan. 30. Spelas. 33. Bör man inte ge näring. 35. Slut. 37. Förkortning med samma betydelse som m. fl.

Vid uppgiftens lösande kunna orden uppräknas, eller också inskrivas bokstäverna i resp. rutor på den ur tidningen klippta bilden eller på en ritad kopia av denna. I varje lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom redaktionens pris på 5 kronor vardera. Kuvertet märkes: "Kryssordstävlan i n:r 31."

Lösningar.

Kryssordstävlan i n:r 26.

Vågräta ord: 1. Riksmarskalk. 11. Ada. 12. Avel. 13. Gul. 14. Kor. 15. Dagö. 16. Gro. 18. Ni. 21.

Gök. 23. Trä. 26. Konstituerad. 31. Akatalektisk. 32. Tam. 33. Tål. 35. Ts. 38. Mor. 40. Neva. 42. Våg. 44. Ala. 45. Oran. 46. Ala. 47. Kastanjetter.

Lodräta ord: 1. Rak. 2. Idol. 3. Kar. 4. Mad. 5. Avan. 6. Regi. 7. Slö. 8. Agg. 9. Lura. 10. Klo. 17. Röstar. 19. Tretår. 20. Skal. 21. Gnat. 22. Stam. 23. Takt. 24. Äril. 25. Idka. 27. Ok. 28. Il. 29. Te. 30. As. 34. Kola. 35. Tern. 36. Svaj. 37. Fåle. 38. Mak. 39. Ras. 40. Noa. 41. Ane. 42. Vät. 43. Par.

Pristagare blevo fru *Elisabeth Elert*, Asker, och fru *Melin Engström*, Eksjö, som vardera får kr. 12:80.

Rebusen i n:r 26.

"Många trakter i Ångermanland hava översvämmats av älvarnas stigande värflod" löd denna. *L. Melin*, Mölltorp, och fru *H. Birath*, Vårnäs prästgård, Brokind, få vardera kr. 7:10.

HORNIMAN'S

THE

med 100-årigt världsrykte

"BOUDOIR" kvalité i bleckburkar

"SUPERIOR" kvalité i aluminiumfodrade paket

Iduns korrespondensklubb

För tankeutbyte önskar intelligent, ensam 45-årig man sällskap med dam, ägande samma önskan. Finns män bland Iduns läsare de, som äro intresserade av att i vår krassa, intelligenslösa tid bilda en klubb för tankeutbyte och vänskap? Svar helst med telefonnummer till

"Tankeutbyte och vänskap".

Ung flicka som känner sig ensam önskar brevväxla med trevlig herre eller dam. Juli 1927.

En flicka, som ej längre får räkna sig såsom helt ung, frågar härmed om det eventuellt skulle finnas någon manlig läsare av dessa rader, vilken har lust att genom korrespondens, fördriva den ensamhet och vemodskända, som ofta vill insmyga sig vid sensomarens avtagande solskens dagar i en kvinnas liv?

Han måste, för att kunna det, vara varmt intresserad av allt det verkligt stora och sköna i livet. En sann kristen, med fast och pålitlig karaktär. Ideellt anlagd humorist, men även djupt allvarlig. — Naturdyrkare, från de högre fjällen och vilda hav, till den minsta lilla idyll i skog och koja. Belevad och språkknugig. En verkligt kultiverad gentleman, långt överlägsen undert. som är en helt vanlig liten kvinna, men som dock så gärna skulle önska att en gång i livet komma i någ. skriftlig förbindelse med sina drömmars kung.

Tror någon sig om att likna Honom, så var vänlig svara.

Loreley.

Redovisning

Till Iduns Förening "Födelsedagen" har sedan redovisningen i nr 28 ytterligare inkommit:

Transport kr. 3816:66	
Fru Anna Ljungqvist, Linköping	1:—
Fru Julia Johnson, Sthlm	10:—
Fröken Hulda Åkerheim, Mälilla	2:—
Fru Sigrid Stedt, Äppelviken	2:—
Fröken Agnes Lamm, Stockholm	10:—
Fru Aga Nilsson, Sthlm ..	3:—
Fru Ada Busch, Sthlm ..	5:—
Fru Lisen Bagge, Åby ..	2:—
Fru Matilda Almesjö, Danemora	1:—
F. d. rektor Maria Ljunggren, Lund	1:—
Hr Erik Axzell, Ljungavrek	1:—
Fru Eima Edwall, Latorpsbruk	1:—
Fru Alva Brandrup-Wognsen, Falkenberg	5:—
Fru Helene Charpentier-Lundberg, Torshälla	5:—
Fröken Ebba Tibblin, Saltjöbaden	5:—
Fru Lotten Hallberg, Falkenberg	3:—
Överste C. Fr. Hyltén-Cavallius, Smål. Burseryd ..	1:—
Fru Anna Kempff, Umeå ..	1:—
Fru Artur Leffler, Djursholm	10:—
Fru Hulda Wikström, Ståll-dalen	5:—
Fru Sigrid Carlsson, Malmö	2:—
Fru Ida Murelius, Falun ..	2:—
Fru Alice Tigerschiöld, Skebokvarn	5:—
Fru Alma Grönfeldt, Stock-sund	5:—

Transport Kr. 3904:66

När Ni firar Er födelsedag, tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt Er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Anmäl Er som medlem av "Iduns förening Födelsedagen", och förbind Er att på varje Eder fö-

Töm ej mannens börs

genom att i onödan köpa nytt till linneskåpet!

Det är icke nödvändigt, om man bara begagnar det gamla goda Solidar till tvätten. Linnat far väl i det på samma gång milda och kraftiga löddret, tvätten blir dessutom glänsande vit. Solidar innehåller c:a 38 % torr tvål, alltså högre tvålhalt än något annat känt tvättpulver! Det billigaste i handeln är det också, och det har nog inte husmodern något emot!

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre.

Solidar Tvätt=Extrakt

delsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända Eder då varje år på Er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

HEMTREVNADSRÅD

Av möbelarkitekt Eduard Rasch.

Pärilgrå möbel.

Fråga: Vore tacksam för upplysning om lämpliga färger på möbeltyg, tapet och gardiner till en pärilgrå möbel.

Vardagsrum.

Svar: Vägggen göres svagt grågulgrön, som bildar en ljus och luftig bakgrund till den pärilgrå möbelen klädd med dämpat grönt tyg, randat med grått och något svagt gult. Draperade tэфärgade gardiner av voile.

Ritning till roccomöbel.

Fråga: Vart skall man hänvända sig för att få ritningar på möbel i rocco? Finns böcker med ritningar? Vad sorts tyg till udergardiner, då övergardinerna äro av voile?

Tide.

Svar: Någon litteratur med detaljritningar av möbel finnes ej. Svenska Slöjdföreningen, Stockholm, tillhandahåller för en ringa penning detaljritningar å enkla moderna möbler. Ritningar av möbler i rocco erhåller Ni möjligen genom avtal med de större inredningsfirmorna. Adresser å dessa lämnas vid uppgivande av namn och adress.

Som undergardin användes lämpligast tricolore, som skyddar säkrare mot sol än moll eller voile, vilket annars även kan tänkas.

JURIDISKA RÅD.

Pensionsfråga.

Fråga: Om kapten, pensionerad för omkring 10 år sedan, nu gifter sig, får hans eventuella änka pension och i så fall hur pass stor?

Är officerarnas avgifter till Änke- och pupillkassan frivillig eller obligatorisk? Undrande.

Svar: Änka efter befattningshavare vid flottan äger att från flottans pensionskassa erhålla gratial, förutsatt att äktenskapet ingåtts innan mannen fyllt 65 år.

Gratialavgiftens erläggande är obligatoriskt.

För erhållande av upplysning huru stor pension änka i visst fall kan erhålla torde Ni hänvända Eder till Flottans pensionskassa, Karlskrona.

En dröm,

som varar hela livet är ett

Paradis Duntäcke

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt J. Svensson & Bourghardt GÖTEBORG. Grundad 1881 Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik Erhållas i varje välsorterad möbel- och sängklädersaffär.

Fråga: Vore tacksam för upplysning om lämpliga färger på möbeltyg, tapet och gardiner till en pärilgrå möbel.

Svar: Vägggen göres svagt grågulgrön, som bildar en ljus och luftig bakgrund till den pärilgrå möbelen klädd med dämpat grönt tyg, randat med grått och något svagt gult. Draperade tэфärgade gardiner av voile.

Fråga: Vart skall man hänvända sig för att få ritningar på möbel i rocco? Finns böcker med ritningar? Vad sorts tyg till udergardiner, då övergardinerna äro av voile?

Svar: Någon litteratur med detaljritningar av möbel finnes ej. Svenska Slöjdföreningen, Stockholm, tillhandahåller för en ringa penning detaljritningar å enkla moderna möbler. Ritningar av möbler i rocco erhåller Ni möjligen genom avtal med de större inredningsfirmorna. Adresser å dessa lämnas vid uppgivande av namn och adress.

Det sista brevet.

Novell av A. M. L.

(Forsätt. fr. föreg. nr.)

Helene — kapten von Grunach — Rosenkaveljeren — voro glömda. Som verklighet existerade bara den länge, mörke mannen bredvid henne, som inte sade mycket, men verkade på något vis förlägen. — De superade i en restaurang nära Graben, i ett långt, lågt rum med mörkbrun panel och kopparstick på väggarna. En liten orkester av piano och fiol spelade gamla och nya vienermelodier. De sutto mitt emot varandra i ett hörn, mellan dem lyste en liten röd lampa.

Det var redan sent, när Cecilia vågade komma fram med frågan, som brände henne.

"Du svarade inte på mitt sista brev?"

"Jo, visst svarade jag", sade han långsamt med en förvånad blick.

"Men jag fick aldrig något brev, det har väl kommit för sent. Då får jag det skickat till Stentsch, det skall bli lustigt att lägga det till alla pariserbreven!"

"Har du gömt dem alla?"

"Naturligtvis", svarade hon med sitt öppna leende. "Har inte du?"

"Jo, men det är en annan sak för mig!" Han lade sin hand över hennes. "Cecilia!"

Hon mötte hans blick och en svag rodnad steg upp i hennes ansikte.

"Cecilia, jag var en — en idiot! Mitt sista brev till dig — jag visste inte, vad jag gjorde, när jag skrev det. Jag blev kanske på något vis smittad av din oro. Jag blygs, när jag tänker på det. Och så kunde jag inte ens hålla mitt ord."

Cecilia förstod ingenting. Den långa resan i förening med själs-spänningen hade efterhand utlöst en rent kroppslig trötthet hos henne. Hon ville anstränga sig för att spela sin roll till slut, så att ingen misstämning uppstod, men hon orkade inte fortsätta sitt muntra prat.

De gingo hem till fots, på hennes önskan. En långsam promenad genom tysta gator.

Då de gått några minuter, började han tala om sitt arbete, om sina framtidsplaner, en smula tvekan först, sedan lugnt, nästan glatt. Skisserade så upp hennes liv, sådant han föreställde sig det.

"Du stannar väl hos din bror en tid nu. Men i vinter blir det Wien förstas. Var skulle du annars vara, du hör ju hit! — Jag får antagligen nöja mig med att följa dig i tidsningsnotiser: 'Bland de medverkande vid välgörenhetsfesten märktes comtesse Cecilia von H —.' För du blir naturligtvis en stjärna i societeten, du är förutbestämd till det genom börd, utseende, esprit. Så gifter du dig en dag. — Gör det ändå inte för snart, Cecilia, jag tror inte du passar att vara gift. Din entastående självständighetskänsla och dina tusen barocka infall skulle utan tvivel göra livet — oroligt för din man."

Cecilia lyssnade med ett svagt småleende. Vad hon kände väl igen honom från de många breven! Åter den där trygga känslan av att någon förstod. Samtidigt sårade det henne, att han kunde tala om hennes framtida giftermål så där utan vidare. "Han bryr sig inte det minsta om mig — så", tänkte hon bittert.

Hon misstog sig. Strax efteråt bytte han samtalsämne.

Det finns i hjärtat av Wien, omkring Graben och Stefanskyrkan, många små smala gator, där det alltid lever något av romantik i de skumma krokarna. Mycket illa upplysta äro dessa gamla gator och det vore skada att skingra mörkret eller att förråda de låga samtal, som föras där. Vare det därför nog sagt, att när Cecilia skiljes från mannen, som hon älskade, var hon "så lycklig som man bara är i Wien".

Hon satt två dagar senare i sängen i sitt gamla flickrum med tebrickan bredvid sig. Ett hastigt uppslutt kuvert låg på täcket. Hon läste, först ivrig och lycklig, så bestört och darrande, "det sista brevet".

"— fastän Du bara är ett vackert och sorglöst barn, griper Du ändå ibland den gyllene sanningen mellan Dina slanka fingrar. — Jag tror som Du, att glädjen lätt förflyktigas, att stämningen, skönheten, den smula poesi, som kan trivas bland människors barn, kräver omsorgsfull vård för att inte glida bort i besvikelse och missmod. Jag böjer mig för Din instinkt — —. Du skall alltså inte återse mig. — Frivilligt och under Ditt kloka inflytande, slår jag med Mefistocklaga en ring om några minnen, som Du gav innehåll och, som alltså bestå i tiden. Var inte rädd, Cecilia! Denna glada, graciösa lek med ord och tankar mellan två, som voro främringar, den slutar jag — —. Kära, guldhäriga flicker!

Soliga Sommardagar

bjuda oss nordbor på de efterläng- tade baden i det fria. Det vimlar i vikarna av glada, lössläppta vinter- sittare, som nu taga skadan igen.

Tag med **Reporia-tvålen** när Ni går till badet. Låt den med sitt aromatiska, uppfriskande lödder rena hudens alla porer och förhöja badets livgivande verkan.

För daglig toalett och bad är Reporia-tvålen den bästa. Den skänker friskhet och skönhet åt unga och gamla.

Undvik dock de okontrollerade efterrapningarna. Begär Reporia-tvål — den första och den enda i sitt slag. Säljes överallt å 1 kr. Ex. storl. (för badet) kr. 1:50.

[A.-B. ELFSTRÖMS TEKN. FABRIK, GEFLE.

barn, jag gör det med en känsla av tacksamhet — —"

Hon lät papperet sjunka och såg framför sig med fuktiga ögon. Läpparna skälvde. — "Om jag fått det brevet därute! Gudske- lov, gudske lov, att jag inte fick det förr!"

— Slut. —

BOKNYTT

Ryska revolutionens historia av Fredrik Ström har utgivits på Ljungbergs förlag i en tredje upplaga som uppgives vara reviderad. Skada i så fall att revisio- nen inte utsträckt sig till illustrationerna som i betraktande av priset 3.75 borde varit av bättre kvalitet.

Hemmets Stora Kokbok. Vår redan förut rikliga kokbokslittera- tur har utökats med ännu ett verk med ovanstående namn. Bo- ken är utgiven av tre hos oss på det husmoderliga området sedan gammalt välkända namn, nämligen Elise Adelsköld, Sigrid West- felt och Ingeborg Zethelius. Det är en diger bok (535 sidor), som utgör ena delen av ett större upp- slagsverk, vilket dessutom inne- fattar en *Hemmets stora rådgiva- re*, och är utgivet på Lars Hö- kerbergs förlag.

Kokboken inledes med ett kapitel *födoämneslära*, som i koncen- trerad form ger en god överblick av våra vanliga födoämnen och dess betydelse i näringen jämte en del praktiska råd och förkla- ringar över dess behandlingssätt vid tillagningen.

Boken ger vidare i en del inled- ningar allmänna råd för kokkon- stens utövare, anvisningar för matuppköp, slakt o. s. v.

Även förekomma kapitel om *kökslatin*, som ger förklaring över en del brukliga kökstermer, om *viner*, om *köket* (en del inred- ningsråd), om *koklådor* m. m.

Kanske kunde man i en så dig- er och stort lagd bok som den- na ha pretentioner på, att en del

av dessa kapitel — när de nu förekomma — hade varit en smu- la utförligare och grundligare.

Receptsamlingen är rik och om- fattande, avsedd för såväl vardag som kalas. Den verkar tillförlit- lig och byggd på en god grund av kunnsighet och erfarenhet, vil- ket ju även Ingeborg Zethelius namn — det tycks vara hon, som står för större delen av matre- cepten — ger en god borgen för. Likaså äro beskrivningarna upp- ställda enligt modernt mönster och lättförståeligt avfattade.

Drycker är en i vår kokboks- litteratur ofta förbigången eller styvmoderligt behandlad avdel- ning. Det är därför glädjande att i *Hemmets stora kokbok* åter- igen få stifta bekantskap med en del gamla hederliga drycker, som vi minnas från vår barndoms ka- las eller endast genom hörsägen, tillika med en del för vår tid mera moderna "förfriskningar".

Receptsamlingen kompletteras med en del rent vegetariska rät- ter, vilka med säkerhet komma att uppskattas av vår tids mera — och det med rätta — vegeta- riskt intresserade kosthåll.

I slutet av kokboken återfinnas en hel del goda förslag till mat- sedlar för olika årstider och olika tillfällen i övrigt. En bådeprak- tiskt och trevlig idé, om den ock- så ej är ny. Sådana förslag ut- gör ju en mycket naturlig tillämp- ning av kokboksrecepten. Emel- lertid borde det väl vara ett oef- tergivligt villkor, att rätterna i förslagen även skulle återfinnas i den mycket stora och utförliga receptsamlingen, vilket på en hel del punkter här icke är fallet — åtminstone inte under samma namn.

Som helhetsintryck kan nämnas, att *Hemmets stora kokbok* är en god vägledning i kokkonstens mysterium och alltså bör kunna

bli till god hjälp för alla hjälp- sökande och intresserade hus- mödrar. Dessutom har den er- hållit en förtjusande utstyrel, varigenom den kan bli till verk- lig prydnad för bokhyllan.

Slutligen måste jag ge uttryck åt min första tanke, när mina ögon föll på titelbladet: det måtte vara rysligt svårt att finna namn på nya kokböcker! — Vi ha en mycket spridd och känd kokbok, som heter *Hemmets Kokbok*, en annan, som länge varit under tryckning med namnet *Stora Kok- boken* och nu kallas den här omskrivna för *Hemmets Stora Kok- bok* (tungt namn). — Är det inte något av fattigdomsbevis i detta?!

Anna Schenström.

*

Böcker om främmande land. Den som i sommarvärmen vill förkovra sin franska och läsa en intressant bok på samma gång skall välja den nuytkomna *Sep-*

tentrion Roman Suedois av An- dré Malvil.

Författarenamnet är pseudonym för en ung fransk diplomat som var här i Stockholm några år ef- ter kriget och vann många vän- ner här — inte minst genom sitt chevalereska väsen och sin yttre apparition som täckte vår före- ställning om idealfransmannen.

Hans bok står på en helt annan nivå än turistbeskrivningarna, som utlänningar bruka lyckliggöra oss med. Stockholmsstämmingar- na, skärgårdsstämmingar och den målande beskrivningen av Leksandsjulen äro så känsligt och konstnärligt återgivna att de fört- jusa en svensk. Likaså hans teckningar av svenskt hemliv och svenska nutidskaraktärer, fram- för allt av hjältinnan Magda Bjelke. Förf. ger oss inte bara svenska bilder utan också realist- tiska teckningar ur nordfranskt småborgartid och byaliv, som ha

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för vär- delösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt av- föring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

**Kl. 3 på morgonen —
och ännu ingen sömn!**

Riskera icke en sömlös natt genom surrande mygg och morgontidiga flugor. Använd FLIT!

FLIT befriar inom få minuter Edert hem från smittospridande flugor och mygg. Det är hygieniskt, ofarligt och lätt att använda.

FLIT dödar alla skadeinsekter.

FLIT utrotar likaledes väggghyra, kackerlackor och myror. Det tränger in i springor och vrår, där ohyrkan håller till, och dödar ej blott insekterna utan även deras ägg och larver. Mot malen och dess larver är FLIT ett effektivt skydd. Ingående prov hava ådagalagt, att FLIT icke skadar vare sig kläder, tapeter eller möbler.

Eft vetenskapligt insektspreparat.

FLIT har efter ingående försök framställts under medverkan av fackmän, såväl entomologer som kemister. Det är absolut ofarligt för människor och husdjur. FLIT har ersatt tidigare använda medel, ty det dödar alla insekter — och gör det snabbt.

Skaffa Eder en FLIT-spruta — och använd den idag. Saluhålles överallt.

Krooks Petroleum & Olje A/B
Stockholm.

Beckers butiker i Stockholm sälja FLIT.

det upplevdes övertygande kraft.
Boken är helt förtjusande.

I. B. G.

En Gripsholmsresa i hängmatta.

Rosa Fitinghoff: Med Gripsholm till Österland. Svenska Andelsförlaget. Alla de som så gärna ville men inte fingo göra Medelhavsresan med Gripsholm i vintras kunna göra färden i fantasien med Rosa Fitinghoffs bok som ciceron. Förf. för oss in i en kaleidoskopiskt skiftande värld från Casino i Monte Carlo till Kartagos ruiner, från mondäna hotell till beduintält där det kärnas smör av buffelmjolk. Boken är fylld av konkreta ögonblicksbilder framställda med smittande berättarglädje och reseglädje. De många illustrationerna äro en dagbok i bild för dem som fingo vara med på färden. I. B. G.

**LÄSARINNORNAS
SPALT**

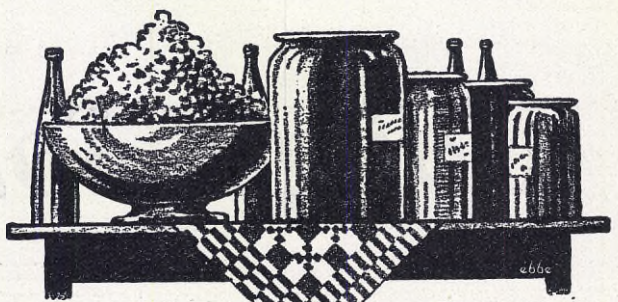
Ett råd till dem, som lida av misspyrdande hårväxt.

Då jag tycker det är så synd om dem, som genom oriktig behandling av misspyrdande hårväxt bli olyckliga, ber jag att få meddela några erfarenhetsråd. — Hårrötterna hava en oerhörd livskraft och utsända oupphörligt nya strån, där gamla blivit borttagna, utom i de fall där rötterna blivit av elektrisk behandling dödade. Denna behandling är därför ovillkorligen den mest effektiva, isynnerhet om den utföres av vederhäftigt person som en hudläkare. Men som varje strå måste behandlas särskilt, blir det ju dyrt och långvarigt. (Cirka 15 strån pr halvtimme) kunna kanske ej alla få tillfälle att gå genom detta. Den läkare jag vände mig till, gav mig ett recept på en salva, som på några dagar blekte håren. Och så rådde han mig att med en i sjukvårdsaffär inköpt pinnett uttrycka hårstråna. Detta har

*Rosa Blomquist på
kräftfångst.*

Modig och med håv beväpnad Rosa slår sitt lag med häpnad, utnämns genast av en skalk till dess överhåvmarskalk. Kräften bör man tycker Rosa prisa uppå vers och prosa, ej för den har röd kulör och från svart blott desertör. — Gör man sånt i politiken blir för vingel man utskriken. — Nej dess smak är som ni vet bättre än hos en estet, säger Rosa, lägger honor rodnande bland dillens kronor. (Annons)

IDUNS KOKBOK

av Elisabeth Östman-Sundstrand

är en oundgänglig hjälp vid

*syltning,
konservering,
svampinläggning.*

*J-trefärgstryck rikt illustrerad
ny upplaga.*

Kr. 6-

*Rekvirera genast från närmaste bokhandel eller direkt från
Iduns Expedition · Stockholm.
Mot postförskott. Portofritt.*

„Cochlea“

pat. reg.n:r 28579. Världens bästa och finaste elektriska hörapparat. 1925 års modell försedd med reglering för 10—50 styrkegrader.

Begär prospekt och intyg

Malmö Bandage-Etablissement,

Per Vejersgatan 9.

Försäljare för Stockholm: Majorskan J. Petersohn. Rådmanngatan 9.

Hovmanicuristen

JEANNE BOMANS

myrrhatinktur, crèmer och puder tillfredsställa de högsta anspråk.
Anv. av H. K. H. Prinsessan Ingeborg.

Infört genom
Stockholms Läkareförening

Doktor A. Kjellbergs

Kurs i massage och sjukgymnastik.
Begär prospekt: Tel. Norr 667.
Stockholm Hölländaregatan 3.

Doktor J. Arvedsons kurs

i Sjukgymnastik, Massage
Pedagogisk Gymnastik
medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gymn. Centralinstitutet.
Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept.
Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

Professor PATRIK HAGLUND
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska
Privatklinik.

Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings- och rörelseorganens skador, sjukdomar, deformiteter och funktionsrubbingar.

Dr A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-,
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

Begär alltid Vitrum's tillverkningar:

Maltextrakt Vitrum, bästa näringsmedel. Maltextrakt Vitrum med fiskolja, bästa vitaminpreparat.

Mineralvattensalter Vitrum. Laxérmarmelad Vitrum, bästa avföringsmedel.

Sodapastiller Vitrum, bästa medel mot halsbränna.

FERROL Vitrum, det kraftigaste aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält, fördrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tagas av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å

Apoteket Vasens Apoteksvarucentral
Laboratorium, Stockholm.

Samtliga preparat finnas på alla apotek.

Vävskedar,

Solv, Skyttlar, Spännare, Bobiner, Varpor samt övriga vävredskap för hemslöjd köpas fördelaktigast från

John A. Thulin & C:o Vävskedsfabrik,
Norrköping. Tel. 393. 670.

LUPA-Sanitetsskydd

(Iag. skyddad) är av största hygieniskt värde och, i motsats till många andra bindor, ogenomtränglig för vatten, något som är nödvändigt med de tunna över- och underkläderna, som damerna f. n. använda, och desto mera enär "LUPA" erbjuder det bästa skyddet vid sittning, dans och sport, varemot månadsbyxor äro mycket besvärliga och osunda under den varma årstiden. "LUPA" är framställd av mjukaste material, som tål att vid tvättning kokas. Väger blott 30 gram, är icke skrymmande, men är dock nästan outslitlig. Skyddar helt över- och underkläder och skänker därmed åt damerna, som bär den, en lugn och säker känsla. Många tusen under användning. Sändes i brev. Pris Kr. 2:80 plus postförskott och porto. Kan även fås mot förskottslikvid. Aterförsäljare erhålla rabatt. Finnes i alla välsorterade sjukvårdsaffärer.

KOSMOS, Agentur- och handelsfirma,
avd. 4, Stockholm 2. Box 2087.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

**SVENSKA
TRYCKERI-
AKTIEBOLAGET**

STOCKHOLM

Huvudaffären: Klarabergsgatan 54
Tel.: 21 23, 40 61. Norr 93 o. 993

Filialen: Riddaregatan 17
Telefoner: 72565. N. 6 47

Utför alla slags

Bok-, Tidnings-, Illustrations- och Accidenstryck

Springmadrasser

för alla ligg- o. sittplatser.
Bildynor - Stålmöbler
Bord, Stolar och Taburetter. Försäljes genom herr- och Möbelhandl. eller direkt från fabriken. Landets äldsta fabrik i branschen. Stor prissänkning från 1 jan. Begär vår senaste prislsta. **SKAND. SÅNGRESÅRFABRIKEN**
Tel. 344. KARLSTAD. Tel. 344.

Svält ej

Edra rumsväxter, giv dem "Plantagen", ett på vetenskaplig grund sammansatt koncentrerat växtnärings-salt. Garanterat äkta endast på originalburkar. Erhålles hos Kemikalie-, Frö- & Blomsterhandlare.

En vacker dag

dag är olyckan framme också hos er — ni bränner er, skär er eller får bara ett helt enkelt litet skav-sår. Då gäller det att omedelbart ha det rätta medlet till hands för att bota skadan och förebygga elaka följder. Det medlet heter Sister Ellas Sårsalva med Burrows lösning. (Annons)

GÖTEBORGS NYA HUSMODERSKOLA

Södra Allégatan 2 A (Gundad 1911) Rikstelefon 10624

Husmoderskurs på en termin börjar den 8 september. Grundlig teoretisk och praktisk undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, dukning, konservering m. m. Linne- och klädsömnad, hälso-, födoämneslära. Barnavård (valfritt). Prospekt och upplysningar på begäran.

Örebro Fröbel-Seminarium

Utbildning för barnträdgårdar, hem, barnhem, barnkrubbor o. d. anstalter. Kurser av olika längd. Erkänt god utbildning. Lämpligt arbetsfält för unga bildade flickor. Prospekt och närmare upplysningar på begäran.

MARIA KJELLMARK.
Förest. Riks. 1920.

LEDIGA PLATSER

I hushåll

på 2 å 3 personer, boende ännu någon tid på landet (sommarbostad), därefter Stockholm, erhåller hembiträde plats genast. Sökande skall vara kunnig i enklare matlagning, och självständigt kunna sköta förekommande göromål i hem där barn ej finnes. Svar med referenser till "S" Österskär, Allm. Tidn. Kont., Gust. Ad. Torg, Stockholm.

Å Länslasarettet i Norrtälje

finnas elevplatser lediga under hösten. Kursen 1-årig. Ansökningar med ålders-, läkare- och skolbetyg adresseras till Husmodern, Lasarettet, Norrtälje.

Vid Fredrika-Bremer-Förbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa

är en ordinarie lärarinnebefattning med tillträde d. 1 okt. d. å. till ansökan ledig. Lön m. m. enl. lag. Tjänstgöringen omfattar teoret. undervisning i de naturvetenskapliga ämnena samt jordbrukslära och bokföring. Därtill kommer skyldighet att biträda föreståndarinnan med bokföring, skrivgöromål m. m. samt där så ske kan vikariera för annan lärarinna under dennas ferier. Vederbörliga ansökningar, ställda till Styrelsen för Lanthushållningsseminariet, adr. Rimforsa, insändas före juli månads utgång. Rimforsa d. 12 juli 1927.

STYRELSEN.

Köksföreståndarinne-platsen

vid Länslasarettet i Backe är till ansökan ledig före den 15 instundande aug. Lön 720:- kr. på år, ålders-tillägg å 150:- kr. efter 2, 4 och 7 år. Dyrtidstillägg som för statens nyregulerade verk, 1 mån. semester med kostpengar 2:25 pr dag. Ny modern köksavdelning. Bostad 2 rum. Platsen tillträdes den 15 okt. Ansökningshandlingar jämte åldersbetyg och läkareintyg insändas till Länslasarettet i Backe.

Guvernand,

kompetent att undervisa 2 flickor i 3 förber. och 2 klass erhåller anställning läsåret 1927-28 å herrgård i mellersta Sverige. Den sökande bör hava god undervisningsvana samt ett glatt och gott humör och helst även kunna undervisa i musik. Ansökan med rek. betygsavskr., ålder och foto samt löneanspråk sändas till "G. B. M. 1927-28", und. adr. S. Gumelius Annonsbyrå, Sthlm f. v. b.

Flicka av god familj

med utpräglat ordningssinne, kunnig i matl. o. bakn. samt villig att med husmors hjälp utföra alla inom hemmet förek. sysslor önskas till medio av aug. eller förr. Lön 50 kr. Svar med betyg o. foto till Doktorinnan Agnes Tretow, Västerhaninge.

Guvernand

sökes att läsa med 2 st. gossar i ålder 8 å 10 år i köpmansfamilj i södra Västergötland. Svar med kvalifikationer och lönevillkor till "Lärarinna", Kungälv.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

ROMA. Pensione Lindboe

(Casa Bloch)

via Boncompagni 19

(vis å vis Enkedronningens palads).

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs begynner i början av sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Verkligt tillförlitlig Elektrolytsbehandling mot

Misspyrdande hår, födelsemärken,

vårort m. m. Fru Hilma Hjärtstrand, Malmö, Österportsgatan 2. Tel. 5693. Juni-augusti mottagn. Malmö onsdagar, övriga dagar Falsterbo.

Seminarie lärare Herberths kurs

förbereder inträdesökande till Skara kvinnl. folkskoleseminarium. Pågår i nov.-15 dec., 1 febr.-1 juni. Utmärkt resultat. Nedsatt pris Billig inackordering Begär prospekt. G. Herbert, teol. lic., fil. kand., Skara.

På landet

i det natursköna Halland i tysk adelsfam. emottags bet. gäster. Ung. akad. bildad lärarinna giver tillfälle att tala tyska, franska och engelska. Svar till "F. v. G.", Iduns exp. f. v. b.

Vita polarhunden (SamojedsPets)

Den erkänt vackraste och mest trogna av alla sällskaps hundar. Kraftiga valpar med finaste stamstavela billigt. Gärna mot avbetalning. Även schäfervalpar för endast 35 kr. st. Kapten-skans Math. Almqvist, Vik, Simrishamn.

Kapitalister!

Gammal framstående solid barnavårdsanstalt önskar mot prima säkerhet upptaga ett större lån för organiserande av förstklassigt specialvårdhem för psykiskt efterblivna barn ävensom ett förstklassigt specialvårdhem för ensamstående äldre manliga och kvinnliga patienter (pensionärer). Reflekterande långivare inbjudes till personligt besök eller ombedes sätta sig i förbindelse med sysslomannen för Hvita Korsets Barnavårds- och Sköterskeskola, Älmhult. (Tillfälle för välförvalterad manlig eller kvinnlig kraft att genom kapitalinsats försäkra sig om lämplig befallning i de blivande vårdhemmens administration).

Hur äro framtidssäkerterna på denna bana? *Elementarbildad.*

Svar: Fordringarna för att antagas som elev vid Sophiahemmet äro att ha genomgått 8-klassigt läroverk och tillhöra den evangelisk-lutherska läran. Dessutom skall sökanden företaget intyg från präst eller annan trovärdig person att vederbörligt äger förutläggning och allvarlig håg för sjuksköterskekallet. Ansökan ställs till Styrelsen för Sophiahemmet. Sjuksköterskor jämförliga med Röda Kors- och Sophiasystrar utbildas även vid Södra Sveriges Sjuksköterskehögskola, Lund, som av Edert brev att döma tycks ligga i Eder hemtrakt. Utbildningstiden är tre år och utsikterna på banan måste betecknas såsom relativt goda.

Blomsterfonden och Hyresgästföreningen.

Fråga: Är det tillåtet för en medlem av Blomsterfonden i landsorten att få besöka dess huvudbyggnad i Stockholm?

Vem skall man i så fall vända sig till?

Varthän skall man vända sig för att få upplysningar om Hyresgästernas Bostadsförenings organisation?

Finns det några skioptikonbilder från dessa eller andra byggnader inom Rödabergsområdet?

G. T.

Svar: Ja, genom hänvändelse till fröken Mannie Lindström, tel. 83800, mellan kl. 10-12, kan byggnaden få beses.

För att få upplysningar om det andra företaget organisation är det bäst att vända sig direkt till föreningen, adr. Brunkebergstorg 13, som även bäst kan besvara frågan om skioptikonbilder.

femina.

I sept. börja höstterminens kurser på sex och fyra veckor i klädsöm, linnedöm, barnkläder, broderi och monterering samt 8 månaders kurs i yrkesmässig sömnad med avgångsbetyg. Prospekt på begäran. skolan öppen sommarmånaderna kl. 10-4. femina utför på särskilda ateljé klänningar, linge, barnkläder, textilarbeten, engelbrektskogen 5, sthlm. tel. 2012, norr 2066.

Elsa Philips Husmoderskola,

Grundad 1908. Stockholm, Karlavägen 25, Grundad 1908.

börjar ny kurs för bildade unga flickor den 15 sept. 1927. Undervisning i enklare och finare matlagning, bakning, konservering och inläggningar av bär, frukt, grönsaker och kött; vegetarisk matlagning, sjukmatlagning, uppköp, födoämneslära, hushållens ekonomi m. m. Olika kurser. Exam. lärarinnor. Förbereder inträde till lärarinnekurser i huslig ekonomi. Adr. till den 26 aug. Nyåker, Leksboda sedan Stockholm. Prosp., refr. och närmare upplysningar på begäran.

ELSA PHILIP, STOCKHOLM. Tel. Öst. 13 10.

A Skogsbo i Leksand

kan 3 å 4 flickor läsåret 1927-1928 tillsammans med 15-årig fosterdotter erhålla privat undervisning (5:te klassens flickskolekurs) för ex. lärarinna med högre komp. Skolkök 1 dag i veckan. Tillfälle till sport och friluftsliv. God tillsyn och omvårdnad utlovas. Luften särskilt lämplig för astmatiska. Läkari intyg torde företes. Ref. önskas och givas. Pris 175 kr pr mån. för inackordering och undervisning. Närmare meddelanden lämnas av

SIGNE PHILIP. GERTRUD WALIN.

Leksand.

Vid Skogsbo Hushållsskola Leksand

börjar ny kurs den 20 sept. Undervisning meddelas i finare och enklare matlagning, även vegetarisk, klädsömnad, vävning och främmande språk. Lämplig förberedande kurs för blivande skolköklärarinnor. Ref. och närmare upplysningar lämnas av

GERTRUD WALIN. SIGNE PHILIP.

Leksand.

Kronobergsårdens Hemslöjds-Skola, Kristianstad

börjar ny kurs 22 aug. Undervisning i vävad, konstsoömnad, heminredning, komponering, stillära m. m. Meddelar kompetens för anställning vid Hemslöjd. — Hushållskurs omf. matlagning, blomstervärd m. m.

Prospekt på begäran. Tel. 1710 Kristianstad.

OLGA MÖLLERSTEN

f. Förest. för Kristianstads läns Hemslöjd.

Vad skall jag bli?

En handelskurs är av allmän praktisk betydelse, värdefull under många förhållanden utanför det rena affärlivet och utgör ett led i en medborgerlig bildning. Nya kurser börja den 25 aug.

GÖTEBORG

43:dje läsåret

Begär prospekt!

FILIP HOLMQUISTS HANDELSINSTITUT

Under Kungl. Skolöverstyrelsens inspektion.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arboga: Arboga-Posten.

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Bollnäs: Tidningen Ljusnån.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falkenberg: Hallands Nyheter.

Falun: Falu-Kuriren.

Gävle: Gefle-Posten.

Halmstad: Halland med Halländingen.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs-Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Hörby: Mellersta Skåne.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Köping: Bergslagsbladet.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Lindesberg: Bergslagens Tidning.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mjölby: Mjölby Tidning.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nyköping: Södermanlands Läns Tidning

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Oskarshamn: Oskarshamns Nyheter.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skara: Skaraborgs Läns Tidning.

Skellefteå: Skelleftebladet.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonsblad.

Sollefteå: Nord-Sverige.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Säter Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Söderköping: Söderköpings-Posten.

Tranås: Tranås Tidning.

Trälleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Ulricehamn: Ulricehamns Tidning.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Vadstena: Östgöta-Bladet.

Visby: Gotländingen.

Vänersborg: Elfsborgs Läns Annonsblad.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

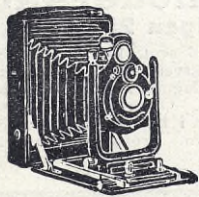
Örebro: Örebro Dagblad.

Östhammar: Östhammars Tidning.

Oförgängliga minnen

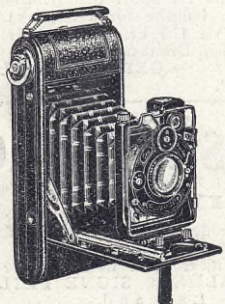
från Edra resor och utflykter, från de glada semesterdagarna och från sommarnöjet äro Edra egna amatör-fotografier.

Då Ni köper kamera eller tillbehör och då Ni låter utföra Edra arbeten, kom ihåg att detta är en *förtroendesak!*

Vänd Eder därför till en välkänd *fotografisk specialaffär*, ty endast där har Ni till förfogande:

1. Ett stort urval av kameror och alla tillbehör av förstklassigaste fabrikat till lägsta dagspriser.
2. *Sakkunniga* och *vederhäftiga* råd och upplysningar av fackkunnig personal.
3. Ett modernt utrustat laboratorium, där alla fotografiska arbeten utföras av skolad personal, och där endast det bästa material användes.

Alla dessa fördelar erbjuda vi Eder.

Rekvirera vår stora, rikt illustrerade **Priskurant I** över alla slags fotografiska artiklar, kikare m. m. Den erhålles gratis.

FORSNERS A.-B.

Klarabergsgatan 44

STOCKHOLM

Import-, engros och detaljaffär i fotogr. artiklar.

Filial: Storgatan 8, Örebro.

Babys hälsa —
Mors lycka.

Sommaren är för "flaskbarn" och vid avvänjningen en ömtåligt tid, då svåra och ofta livsfarliga mag- och tarmsjukdomar drabba de små.

Nestlés Mjök (sockrad, kondenserad) och **Nestlés nya Barnnäring** förebygga genom sin absoluta renhet och hållbarhet dessa åkommor och äro genom vitaminrikedom, lättsmälthet och högt näringsvärde oöverträffade som barnnäringssmedel.

Rekommenderas av läkare.

Provburkar och av läkare utarbetad handledning erhålles gratis och franko från

AKTIEBOLAGET NESTLÉ, STOCKHOLM

ARSENALSGATAN 9, 3 tr.

Mazetti
DINER-PRALINER

Mazetti
DINER-PRALINER

GULDMEALJER
London, Paris, Berlin, Rom, Madrid, Bruxelles, Bordeaux, Stockholm, Helsingborg, Lund

Försäljas i förseglade förpackningar och i lös vikt.

Intet obehagligt stekos
behöver uppstå vid stekning i Kronolja, om man blott undviker överhettning. Kronoljan får sålunda ej bringas att spraka och puttra som smör och andra fettämnen. Sprakandet är en följd av de 15% vatten som smör innehåller.

Vid stekning med Kronolja behöver man ej invänta det vid smörstekning så vanliga "fräsande" ljudet, vilket först uppstår sedan det som skall stekas blivit lagt i stekpannan.

Reymersholms Kronolja
innehåller 100% rent fett, alltså fullständigt fritt från vatten.

<i>Pris i Sverige:</i>	<i>Pris i Finland:</i>
1/2-litersburk Kr. 1:10	1/2-litersburk Fmk. 12:—
1/4-litersburk Kr. 2:—	1/4-litersburk Fmk. 22:—

REYMERSHOLMS GAMLA INDUSTRI A/B

Insänd denna kupong till **REYMERSHOLMSBOLAGET, Kronoljeavdelningen, HELSINGBORG**

och Ni tillsändes gratis en nyredigerad, aktuell och praktisk kokbok.

Namn: .....

Adress: .....

Min handläres namn: .....